

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ

YASAMA DÖNEMİ

24

YASAMA YILI

2

**(10/108, 155, 156, 157, 158, 159, 160) ESAS NO'LU
BİLGİ TOPLUMU OLMA YOLUNDA BİLİŞİM
SEKTÖRÜNDEKİ GELİŞMELER İLE
İNTERNET KULLANIMININ BAŞTA
ÇOCUKLAR, GENÇLER VE AİLE YAPISI
ÜZERİNDE OLMAK ÜZERE SOSYAL
ETKİLERİNİN ARAŞTIRILMASI AMACIYLA
KURULAN MECLİS ARAŞTIRMASI
KOMİSYONU
(İSTANBUL)**

TUTANAK DERGİSİ

27 Mayıs 2012 Pazar

**(10/108, 155, 156, 157, 158, 159, 160) ESAS NO'LU BİLGİ TOPLUMU
OLMA YOLUNDA BİLİŞİM SEKTÖRÜNDEKİ GELİŞMELER İLE
İNTERNET KULLANIMININ BAŞTA ÇOCUKLAR, GENÇLER VE
AİLE YAPISI ÜZERİNDE OLMAK ÜZERE SOSYAL ETKİLERİNİN
ARAŞTIRILMASI AMACIYLA KURULAN MECLİS ARAŞTIRMASI
KOMİSYONU
(İSTANBUL)**

GÖRÜŞME TUTANAKLARI

27 Mayıs 2012 Pazar

----0----

K O N U

İnternet Kullanımı hakkında

Sayfa
1:28

İ Ç İ N D E K İ L E R

<u>İl</u>	<u>Sayfa</u>
BİRİNCİ OTURUM	1:28
Leyla KESER BERBER (Moderatör)	1, 3, 12:13, 22:23, 23:24, 27:28
Tunç ÇELİK (Moderatör)	1:2, 4, 5, 8, 10, 15, 19, 20, 22, 23
Fusun SARP NEBİL (Tüm İnternet Derneği Temsilcisi)	3:4, 9, 13
Kozan DEMİRCAN	4:5
Buğra AYAN (Karadeniz Teknik Üniversitesi)	5
Melih KIRLIDAĞ (Alternatif Bilişim Derneği Temsilcisi)	5:6, 16:17
Aykan ERDEMİR	Bursa 6, 8, 12, 14:15, 17, 24:25
Melek BAR ELMAS (TOBB Bilgisayar Yazılım Meclisi Temsilcisi)	7
Mevlüt DİNÇ (Türkiye Dijital Oyunlar Federasyonu Başkanı)	8
Ömer DEVECİ (Şikayetvar.Com Genel Müdürü)	9, 10
Ayşe BOSTANCI (Aileyi Koruma ve Destekleme Derneği Dernek Yöneticisi)	10
Ahmet Hamdi ATALAY (Bilgi Güvenliği Derneği Genel Sekreteri)	10:12, 23

İlhan YERLİKAYA	Konya	13, 24
Kürşat ÇAĞILTAY (ODTÜ Temsilcisi)		13:14
Özgür Ali ÖZKİRİŞÇİ (Bilim Teknolojileri Eğitimcileri Derneği Temsilcisi)		14
Muhterem İLHAN (VODAFONE Ankara Hukuk Kıdemli Müdürü)		15:16
Hakan UYGUN (LINUX Kullanıcıları Derneği Başkanı)		16
Nihat VURAN (GÜBROTAŞ Komisyonu Uzamanı)		17:18
Özkan ÇELİK (Emniyet Genel Müdürlüğü Emniyet Müdürü)		18
Neslihan MESUTOĞLU (TURKUVAZ Medya Dijital Yayınlar, Reklam, Satış Genel Müdürü)		19:20
Ömer MENEKŞE (Diyanet İşleri Başkanlığı Bilgi Yönetimi ve İletişim Daire Başkanı)		20:21
M. Kemal NALÇACI (Türk Patent Enstitüsü Enf. Dok. ve Bilgi İşlem Daire Başkanı)		21
Metin BALTAOĞLU (İstanbul İnternet Kafeciler Esnaf Odası Başkanı)		21:22
Mehmet MUŞ	İstanbul	25:26

Açılma Saati: 09.58

Kapanma Saati: 11.57

27 Mayıs 2012 Pazar

BİRİNCİ OTURUM

AÇILMA SAATİ: 9.58

MODERATÖRLER: LEYLA KESER BERBER, TUNÇ ÇELİK

-----0-----

MODERATÖR LEYLA KESER BERBER – Herkese tekrar günaydın, hoş geldiniz.

Bugün, dün yaptığımız çalışmalar sonrasında bize her çalışma grubunun teslim ettiği sorun ve çözüm önerilerine ilişkin bir çalışma var. Bu çalışmayı tekrar şimdi yansıtacağız her bir çalışma grubuna ilişkin olarak. Hem moderatörlerinin hem de grup üyelerinin bize gelmiş olan önerilerine varsa eklemek istedikleri hususlar, burada beraber alıp ekleyeceğiz. Dolayısıyla bir son şekline en azından bugün çalışmamızın vermiş olacağız ama az önce Sayın Başkanım dedi ki; “Sonsuza kadar sus şeklinde bir şey söylemiyoruz, hani ya konuşun ya susun. Her zaman görüşlerinizi Komisyon faaliyetini devam ettirdiği sürece Meclise iletmek mümkün.” Dolayısıyla bugün en azından planlanmış süre içerisinde buradaki çalışmamızı finalize etmeye çalışıyoruz.

MODERATÖR TUNÇ ÇELİK – Şöyle bir ilave yapabilirim ben buna: Şimdi birazdan dokümanda göreceksiniz, buna katkılar kolay gelebilsin diye bir kodlama sistemiyle yaptık. Yani sorunlar, çözümler, hepsi bir numarası var. Dolayısıyla bu numarayı şöyle değil de böyle yazalım, şu numaralı ifadenin üçüncü paragrafını şöyle değiştirelim gibi geri beslemeleri hem şimdi hem sonra çok kolay alabilecek bir format oldu.

MODERATÖR LEYLA KESER BERBER – Tunç dün dedi ki; bir sürü böyle şeyler yaptık, görüşler geldi, çalışmalar falan var, keşke bunları alabilmek, önümüzdeki açılmış materyale elektronik olarak entegre edebilmek mümkün olsaydı. Ben de dedim ki; aslında mümkün, öyle bir teknoloji var. Dolayısıyla bugün hemen doğrudan konunun içerisine sokmayacağım, bir iki dakikanızı alacağım. Tunç’un hayal ettiği ve ulaşmak istediği teknolojiyi bir göstermek isteyeceğiz size. Çok kısacık bir video izleteceğiz, ondan sonra da görüşlerinizi alacağız.

(Video izlendi)

MODERATÖR TUNÇ ÇELİK – Ben biraz buna çalıştıktan sonra bir şey daha fark ettim; Füsün Hanımla da çalışırken şey yaptık, onlar sorunları ve stratejileri koydukları zaman bir şey daha eklemek istediler üzerine. Yani olayın genel stratejisini anlatan bir paragraf eklemek istediler. Onu birlikte öyle bir şey yazdık, eğer diğer gruplar da böyle bir şey eklemek isterlerse, yani detay olarak sorun ve çözüm önerilerine 1,5-2 sayfaya girmeden önce böyle bir şey hazırlanıyor olabilir.

İki, burada ilave fikirler geldiği zaman, şimdiye kadar oluşmamış fikirlere yani, önerilmemiş fikirlere, onları ekleyecek bir bölüm daha açtık burada, onu yazabileceğiz. Aynı zamanda şimdiki fikirler de açılımlar, detay eklemek isterseniz bunların altına girip şu şekilde, mesela çözüm önerisi, dört seviyeli olanlar, üç seviyeli olanlar da sorun tanıma. Yani internet güvenliği alanıyla ilgili çözüm önerileri. Mesela gördüğünüz gibi beş tane var. Bir altıncısı isterseniz altına ekleyebiliriz, değiştirebiliriz. Bu birinci grubumuzun çalışması.

Eğer bütününe bakmak isterseniz, şurada bir içindekiler listesinde bütününe bir seferde bakabiliriz aslında. Şöyle bir çalışmamız oldu.

İkinci grup, sorunlarına bir model koyup o başlıklar altında açmıştı. Dolayısıyla onların grubunun modelini de yukarıya koyduk. Sorunlarını bildiğiniz üzere üç başlık altında belirtmişlerdi. Birinci grupta internet güvenliği ve siber güvenlik altında soruları koymuştu. İkinci grup şu şekilde; beş tane başlığı var, üstte iki tane konusu, sonra süreç, örgütlenme ve entegrasyon şeklinde çalışmıştı.

Teknolojiyi kullanıyoruz ama tam etkin değil.

Burada beş tane sorun belirtmiş durumda grubumuz.

Dördüncü grupta kaç sorun alanı var? Yedi alan var gördüğünüz üzere. Ben bunların detaylarını okumak istemiyorum, her grup kendi konusunu kendisi gelsin okusun diye düşündüm ama bilmem nasıl şey yaparsınız yeniden. Hızlı üzerinden geçelim.

BAŞKAN – Çok zaman alıcı olur ama o.

MODERATÖR TUNÇ ÇELİK – Tamam, o zaman ben hızlı geçeyim.

Gruplardan bu yaptığımız çalışmayla ilgili eklemek istediklerinizi şimdi verebilecek olanlar var mıdır? Bir doküman hazırlamış, bir not almış, yoksa bunları tek tek bakmamızı mı arzu edersiniz, üzerinden geçmemizi.

BAŞKAN – Tunç Bey, şöyle bir şey yapsak: Şimdi, çok özür diliyorum, burada gördüğüm kadarıyla bir tasnif yapılmış. Yani alt gruplarda oluşmuş. Tabii bu çalışma burada bitecek bir çalışma değil. Nihayetinde belki de ilk defa 8-10 kişi bir araya geldi, daha önce belki 1-2 kişi bir araya gelmiş olabilir ama ilk defa 8-10 kişinin bir araya geldiği bir çalışma oldu. Onun için, elimizde teknoloji gibi de bir nimet var. Gruplar veya herhangi buraya katılan katılımcılar, bu konularla ilgili kanaatlerini elektronik ortamda da iletebilir. Yine bir kontak noktamız olur. O kontak noktamıza elektronik veri iletebilir veya direkt bizim Komisyona iletebilir, belki o daha sağlıklı olabilir. Bu birincisi.

Üzerinde hızlı hızlı gidebiliriz. Ola ki burada 4 komisyon üyesiyiz, bu 4 komisyon üyesi ve uzmanlarımız var. Uzmanlarımızın olduğu ortamda mutlaka bizim bunu söylememiz gerekir, bu Komisyonun bunu duyması gerekir dediği şeylere bugün için, bu sabah için daha ağırlık verirsek, yani bu şeyleri çünkü doğal olarak da bir tekrar olacaktır ve tartışmayı da bitiremeyiz. Yaklaşık 12.00'ye on kala filan civarında da bitirmemiz lazım, 12.00'de basın mensupları gelecek çünkü. En fazla 12.00'ye on kala, hatta 12.00'ye çeyrek kala, birazcık daha opsiyonumuz olsun. O sebeple bu konuştuğumuz konulardan ziyade bu gündeme hiç gelmedi, bunu mutlaka söylemem gerekirdi, Komisyona mutlaka bu konuyu iletmem gerekirdi diyeceğimiz konulara birazcık daha serbest vezinde bir toplantı yapalım. Şunun için yapalım: Burada her komisyona nasip olmayacak bir avantajımız var, Meclis Başkanımız sağ olsun, Genel Sekreterimiz bu konuda çok bize destek oldu, tam tutanak tutmak için 4 tutanak memurumuz var. Bilmiyorum bir araştırma komisyonuna Ankara dışında tutanak memurunun gittiği vaki midir? Ben bildiğim kadarıyla ilk defa bu kadar kapsamlı bir şey yapıyoruz, bu önemli fırsatı kaçırmayalım. Onun için, konuştuğumuz konuları tekrar, tekrar, tekrar konuşmak yerine muhakkak surette mikrofona adımızı söyleyerek, adımızı soyadımızı, titrimizi söylememiz gerekmez çünkü not var, mikrofona, yani Komisyona, şu ifadeyi de mutlaka kullanmamız gerekiyordu, bu raporda şunun da olması gerekir diyeceğimiz hususları bence ağırlıklı olarak alalım. Burada zaten çalışmış arkadaşlar, gayet güzel. Siz de fevkalade güzel gördüğüm kadarıyla özetlemiştir. Bu özetlerin altına...

MODERATÖR LEYLA KESER BERBER – Küçük bir şey de ekleyeyim mi Başkanım. Yani Füsün Hanımın belki kaygısına cevap olacak ve diğer grupların da. Eğer burada gördüğünüz eksiklikler varsa, bu nihai hâli değil, dün sizden bize gelen her türlü hem sunumlarınız hem de world dokümanlarınız zaten bunun arkasına ek olarak gidecek. Bir de üzerinde tekrar çalıştığımızda her bir başlıkla ilgili eksik olan şeyleri de ekleyeceğiz. Dolayısıyla bir problem yok, herkesin her söylediği de dokümante edilmiş olarak da gelecek size.

BAŞKAN – Bir tek yalnız şunun şeyini yapmamız lazım: Bu ana metin olsun, daha sonra bilmiyorum parantez açıp farklı bir renkle altına da isim yazıp o şekilde mi göndermek lazım. Gerçi bizim Komisyonadaki uzman arkadaşlar onun tasnifini yapar. Oraya ilave şu şöyle söylendi ama böyle de bir şey var şeklinde elektronik ortamda, ona da bir şey verelim, dateline verelim. Ne olsun? Çarşambaya kadar, yani o şey üzerine, beyan edilmiş fikirler üzerine yeni fikirler beyan etmeyle ilgili önümüzde üç günlük bir zaman var. Çünkü daha fazla uzattığın zaman geldi, gelmedi, işte şu tarihte geldi, ben aklıma şöyle bir şey geldi filan gibi... Çünkü komisyonun süresi de artık daralıyor. O yüzden Çarşamba günü saat 17.00'ye kadar diyelim bir zaman aralığında bilgileri bize aktarsınlar. Çarşamba 17.00'ye kadar elektronik ortamda yeniden bu fikirler üzerine fikir beyan edelim.

Bugünkü toplantıyı da bence söylenmeyen veya söylenmesi lüzumlu olup da gündeme gelmeyen konulara hasredelim, yani böyle bir şey de olsun. Şu da olsun istemem ben: Ya biz gittik iki gün çalıştık ama elime mikrofon alıp da tek bir kelime söylemedim diyen tek bir kişi kalmasın. Ama bunun bir şartı var; önümüzde yaklaşık 1,5 saatlik bir dönem var, 1,5 saatte 55 civarında katılımcı var, 55 kişinin 1,5 saatte ne kadar konuşabilmesi için insanların mikrofonu elinden ne zaman bırakması gerektiğini, ne zaman alması değil ne zaman bırakması gerektiğini de takdirlerinize sunuyorum. Uygun mudur Tunç?

MODERATÖR TUNÇ ÇELİK – Evet üstat.

BAŞKAN – Hocam uygun mudur?

TÜM İNTERNET DERNEĞİ TEMSİLCİSİ FÜSÜN SARP NESİL – Bunu acaba yine Çarşamba günü saat 5.00'e kadar olmak üzere kamuoyuna da açmayı düşünür müsünüz? Mutlaka çok ters şeyler de gelecektir ama belki farklı bir fikirler... Çünkü herkes burada değil, çok genç arkadaşlarımız var, bugün bu internetin motoru da aslında onlar, lokomotif. Dolayısıyla belki farklı bir şeyler de yakalanabilir orada.

BAŞKAN – Efendim şöyle: Yani şunu söylüyorsanız; burada konuşulan her şeyi basına baştan aşağı aktaracak mısınız? Hayır, aktarmayacağız. Buna ne zamanımız yeter ne de bu doğru olur. Çünkü açık söyleyeyim, bunun bütünü ben bile okumuş değilim. Yani orada, kaldı ki, bu Komisyonun Başkanı benim ama bu Komisyonunda karar verici olan tek mekanizma ben değilim. Biz şöyle bir demokratik yöntem ortaya koyuyoruz, bunu tekrar olacak ama bir daha söyleyeyim: Biz 17 üyeyiz, birçok görüşlerimiz birbirinden farklı olabilir. Komisyon çalışmalarımız da farklı olabilir ama biz demokratik bir şekilde tartışıp, ülkemizin hayrına olacak konularda mutabık kalabilmeyi becerebilmiş bir komisyonuz. Açık ve net üzerine basa basa söylüyorum. Dolayısıyla buradaki fikirleri, ya bu çok iyi, hemen bunu uygulamaya koyalım, bunu rapora koyalım filan, ben böyle bir adam değilim. Yani, Komisyon Başkanıyım, doğru, komisyon başkanı biraz belirleyicidir. Ama neyi belirleyicidir? İşte katılımcıyı, bu toplantıları filan, bunları belirleyicidir ama orada konuşulan her şey tam

olmuş, hemen bunu derhal koyalım falan böyle bir yöntemimiz yok. O yüzden, bunun bütünü ş u anda da kamuoyuna açıklayacak değ iliz.

TÜM İ NTERNET DERNEĞ İ TEMSİLCİSİ FÜSUN SARP NESİL – Arama konferansının raporunu kastettim.

BAŞKAN – Onu da diyorum efendim, yani onu da kamuoyuna ş imdi... Ham bilgi yani, ham bilgiyi ş imdi siz piş memiş bir yemeğ i servis eder misiniz yani evinizde? Etmezsiniz değ il mi, birazcık oturtursunuz. Almanların çok güzel bir atasöz ü var; hiçbir yemek piş irildiğ i sıcaklıkta yenmez diyor. Yani ş u anda bir yemek piş irdik ama bilmiyoruz yani, o yemeğ in bir tadına bakmamız lazım önce, sonra bir değ erlendirmemiz lazım, kendi iç imizde bunu değ erlendireceğ iz tabii arkadaşlarımızla, üyelerimizle. Ondan sonra... Yani, yoksa bütün baş tan aşağı bunları ş ey yapacağ ız, kamuoyuna açıklayacağ ız falan, böyle bir yaklaş ımın doğ ru olmadığı kanaatindeyim. Bilmiyorum, Komisyon adına konuşuyorum arkadaşlar.

Bu yöntem olur değ il mi? Yani ş imdi konuşmamız, mesela TÜDOF Başkanımız da burada görüyor, hoş gelmiş ler, Dijital Oyunlar Federasyon Başkanı. Dün bayağ ı gündeme geldi. Yani ş u da, fikrim geldi diyenler lütfen bugün için böyle bir ş ey olsun. Çünkü, gerçekten tam söyled iğ imiz her ş eyin tutanak altına alınacağ ı bir metodumuz var. Bu fırsat her zaman ele geç mez, onu söyleyeyim. Yani farklı toplantılarda bir araya gelebiliriz, çok ş ey anlatabilirsiniz ama söyled iğ iniz ş eylerin hepsi tam tutanak altına alınmaz, burada çok önemli fırsat var, bence o fırsat ı bu ş ekilde değ erlendirelim diyorum.

Tunç yine sen yönetiyorsun.

MODERATÖR TUNÇ ÇELİK – Tamam.

Ş öyle bir ş ey yapabiliriz: Bir, bizim bu 8 tane baş lığ ı konuştuk o zaman. İlk yapt ığ ımız konu ş u olsun: Biz buradaki baş lıkların dışında acaba atladığ ımız bir konu oldu mu, bir önce onunla başlayalım. Bununla ilgili görüş ünü belirtmek isteyen var mıdır? Bizim hiç konuşmad ığ ımız konu oldu diyen?

KOZAN DEMİRCAN – İ smim Kozan Demircan, sosyal medya uzman ı ve iletişim danış manıyım.

Çok kısa bir ş ey söylemek istiyorum.

BAŞKAN – Bir saniye...

Buraya ş ey diye yazalım, bunlar yeni eklenecek konular olarak kayda geçelim.

Buyurun Kozan Bey.

KOZAN DEMİRCAN – Ş öyle bir ş ey düş ündüm: Biliyorsunuz, bulut biliş im ve internette mobil internet teknolojileri geliş iyor. Bütün bu mevzuat ve düş üncelerin ilerideki teknolojileri hesaba katarak uygulanması için bir komisyon kurulacak mı? Yani bunun altını da ş öyle netleştirmek istiyorum: Bulut biliş imde veri gizliliğ i önemli, hak arayış ı önemli, genel bulut hizmeti ald ığ ınız zaman sözleş me ş artlarının yerine getirilip getirilmemesi gibi. Bulut biliş imde bilgiler internete taş ınd ığ ı için onların gizliliğ i, telif hakları, fikri mülkiyet konularının düzenlenmesi gibi konularda herhangi bir komisyon kurulacak mı, araştırma yapılacak mı?

BAŞKAN – Son cümleyi tekrar eder misiniz, imza ederken kaçırdım.

KOZAN DEMİRCAN – Peki.

Diyorum ki; bu bulut bilişim bağlamında kişisel bilgiler, ticari sırlar, devlet sırları ve benzeri konular internete taşındığı için veri gizliği, fikir ve mülkiyet hakları, telif hakları, bilgilerin kopyalanması ve paylaşılmasının yasal olarak düzenlenmesi veya teknik mevzuata aktarılması için bir komisyon, bir araştırma yapılacak mı?

BAŞKAN – Zaten onun da içinde olduğu hususları inceleyen, araştıran bir komisyonuz. Yani öyle bir bilginin, daha doğrusu öyle bir önerinin komisyon raporunda olması gerektiği kanaati hasıl olursa, ki olabilir, onu komisyon raporuna böyle bir teknik mevzuat düzenlemesinin yapılması gerekir şeklinde bir ifadeyi koyacağız ama dediğim gibi, komisyon üyelerimizle bunları tartışarak. Yani zaten bizim komisyon, Bilişim ve İnternet Araştırma Komisyonu, yani bilişim ve internetin kapsama alanındaki her konu bizim komisyonumuzun gündeminde. Bunun için ayrıca bir komisyon kurmaya gerek yok. Bu komisyon zaten o konuları da kapsayan bir komisyon.

KOZAN DEMİRCAN – Teşekkür ederim.

MODERATÖR TUNÇ ÇELİK – Başka, hiç konuşmayan...

BAŞKAN – Ya şöyle bir şey: Biz şimdi aramızda anlaşılmadık arkadaşlar, salonun yetkisini almak istiyoruz. Mikrofon bende ama burada biz 4 arkadaşız, şu karşınıza otursak sanki daha mı iyi olur. Ben öyle kanaattemyim ama arkadaşlar dedi ki; “Ya salon bölünmüş mü olacak” Bence bölünmek yerine salona yüzümüzü dönmüş olacağız diyorum. Ne dersiniz? Daha iyi olur mu? (“Daha iyi olur” sesleri)

Tamam, buyurun arkadaşlar.

KARADENİZ TEKNİK ÜNİVERSİTESİ BUĞRA AYAN – Hocam, sosyal medya üzerinden bu 12.00’deki yemeğe katılacak basın mensuplarını biraz takip ettim de ben gelmeden önce, bu komisyonun ismiyle ilgili bir önyargı var. İnternetin Zararlarını Araştırma Komisyonu olarak lanse edilip bir önyargı oluşturulmuş, bu raporda çok güzel öneriler var. Yani basın mensuplarına verilecek raporu hazırlarken, bunun sansür veya zararlarını engelleme üzerine değil de pozitif çözüm üretme üzerine bir konferans olduğu da dile getirilirse, hem buradaki katılımcıların bir sürü emeklerine de daha çok yer verilmiş olur diye düşünüyorum. Ona da dikkat çekmek istedim. Yani o tarz bir önyargı var gelecek medya mensuplarında.

BAŞKAN – Uyarınız için teşekkür ediyorum ama bu olsa olsa İnternetin Fırsatlarını Artırma Komisyonu olabilir.

KARADENİZ TEKNİK ÜNİVERSİTESİ BUĞRA AYAN – Önyargı var hocam, onlara dikkat çekilirse.

BAŞKAN – Yani bazı önyargıları düzeltmek mümkün değil ama buradaki arkadaşlarımızın bile, yani kendi itirafları üzerinden söylüyorum tırnak içinde, onlar bile Komisyon acaba bunları sadece böyle mi çalışacak filan diye... Öyle çalışmadığımız çok açık arkadaşlar, açık ve net.

ALTERNATİF BİLİŞİM DERNEĞİ TEMSİLCİSİ MELİH KIRLIDAĞ – Önce bu toplantının düzenlenmesi konusunda ben şahsen teşekkür etmek istiyorum. Diğer düzenlemeler konusunda bu kadar çok değişik sesleri çağırdınız, dinlediniz, pek benim şahsen alışık olmadığım bir şey. Gerçekten çok takdir ettim.

İkincisi, Komisyonda bu toplantıda hiç konuşulmayan şeylerden bahsettiniz. Bence, farklı kesimlerin internete ve bilgisayara, bilişime erişilmesi konusunda bir şeyler olması gerekiyordu. İşte nüfusun yüzde

40'ından, 50'sinden bahsediyoruz, yani toplam Türkiye'deki nüfusun yüzde 40'ından, 50'sinden bahsediyoruz, bu insanlar hayatlarında hiç erişmemişler bilgisayara ve bundan sonra da erişme şansları pek fazla değil, belki biraz çok az. Bunun için dünyada çok yaygın çalışmalar var, bayağı bilimsel bir literatür oluştu. Hatta bu yaz sonunda Türkiye'de de konferans olacak. Bunların deneyimleri, dünyada ne yapılıyor bu konularda araştırılması bence bu komisyonun görevlerinden biri olmalıydı. Belki bundan sonra komisyon sonuç raporuna girebilir.

Burada aslında önemli bir şey var: Bu tür çalışmaların bir kısmı başarısız oluyor, başarısızlığın nedeni de, bilişime ihtiyacın yaratılmaması. Yani bilgisayarı al kardeşim, kullan bunu dediğinizde, işte öyle projeler yapıyorsunuz, o projelerin süresi kadar bilgisayar kullanılıyor. Gerçek bir ihtiyaç yoksa çok dezavantajlı kesimler tarafından sonra kullanılmıyor. İnsanlar bunu öğrenmişler dünyanın çeşitli ülkelerindeki tecrübelerden. Dolayısıyla, bu bilgilerin ışığında, ortaya çıkan bu tecrübelerin ışığında birtakım düzenlemeler olabilir, birtakım raporlar yapılabilir. Bence bu komisyonun bir eksikliği bu.

BAŞKAN – Peki, o zaman ilk konuyla ilgili hemen bir şey söyleyip Aykan Bey'e sözü vereyim.

İlk konuyla ilgili araştırmaya derhal başlıyoruz dünya örneklerine. Sizden talep ediyoruz, dünya örneklerini çalışıp bizi bilgilendirmeniz için.

ALTERNATİF BİLİŞİM DERNEĞİ TEMSİLCİSİ MELİH KIRLIDAĞ – Memnuniyetle.

AYKAN ERDEMİR (Bursa) – Ben de 4'üncü grubun çalışmasıyla, yani bilişim toplumuyla ilgili çalışan grubun çalışmalarından bir örnek vermek isterim. İnternet erişiminin temel insan hakkı olduğu vurgulandı ve internet erişimini sağlamanın devletin bir sorumluluğu, yükümlülüğü olduğu vurgulandı. Hatta bunun gerek yasal gerek Anayasal bir güvence altına alınması talebi dile getirildi. Bu talebin somut boyutu da şu: Her yurttaşın ücretsiz, belli bir limite kadar internet erişimi hakkı olması gerektiği ve bütün Türkiye'de bu erişimi sağlayacak altyapının bir şekilde herhalde kamu, özel iş birliğiyle sağlanması gerektiği vurgulandı. Dolayısıyla dezavantajlı kesimler için de elbette onlara yönelik özel, somut politikalar çok önemli ama bu sürecin başı, internet erişiminin öncelikle bir hak olduğu fikrinin, bilim sıçramasının yaratılması. Eğer yurttaşlar bu erişimin hak olduğu bilincine ulaşırsa, devlet de Anayasal bir yükümlülük altına girerse, sanırım sizin bahsettiğiniz dezavantajlı kesimler için de önemli bir ilk adım olmuş olur. Ama şüphesiz sonrasında farkındalık yaratmak ve işte bu kadınlar olabilir, gençler olabilir, yoksullar olabilir, bir inanç grubu, bir etnik grup olabilir, engelliler olabilir, farklı cinsel yönelimler olabilir, yani farklı dezavantajlı kesimlere yönelik elbette özel hedeflemeler ve siyaset geliştirilmeli. Bu yönde de sizin uyarılarınız ışığında nihai rapora belki daha somut çözüm önerileri eklemek daha iyi olacaktır diye düşünüyorum.

Teşekkür ederiz.

BAŞKAN – Sağ olun Aykan Bey.

Arkadaşlar, Melih Beyden talebimizi yazıyorsunuz değil mi, önümüzdeki Cuma günü Melih Bey ne yaptınız bu konuyu diye soruyorsunuz, cumaya kadar bilgi gelmemişse. Zamandan sıkıntımız var, şu açıdan: Yani Komisyonumuzun süresi içerisinde şayet yazdığınız şeylerin kale alınmasını istiyorsanız, yani kale alınması bizden kaynaklanmıyor, zaman kıstlığından kaynaklanıyor, o yüzden mümkün olduğunca hızlı bir şekilde hareket etmemiz lazım. Cuma günü Melih Bey'e, ne oldu bu diye soruyoruz oldu mu.

TOBB BİLGİSAYAR YAZILIM MECLİSİ TEMSİLCİSİ MELEK BAR ELMAS – Ben Melih Beyin işini hemen kolaylaştırayım, Hindistan’dan bir örnek vereyim size. Hindistan’da bütün muhtarlıklara KİOSK’lar kurulmuş ve muhtarlar eğitilmiş. Vatandaş eğer bir e-devlet projesinde bir ihtiyacı varsa, hava durumunu öğrenecekse, fırtınayı öğrenecekse, ekim yapacaksa ya da ürününün piyasa değerini öğrenmek istiyorsa, muhtarlığa gidip KİOSK’u kullanıyor. Bütün dağ köylerine kadar dağıtılmış durumda. Yani bir örnek ben Melih Beyin işini kolaylaştırmak için yardımcı olmak istedim.

BAŞKAN – Tamam, Melek Hanımdan da detayını alıyoruz arkadaşlar.

TOBB BİLGİSAYAR YAZILIM MECLİSİ TEMSİLCİSİ MELEK BAR ELMAS – Evet, yani muhtarlara KİOSK dağıtılmış, sistem böyle çalışıyor. Ben, aslında internet hakkını, yani söylediniz ama internet hakkı kadar bilgi okur yazarlığının da bu rapor içerisinde atlanılmaması gereken bir şey olduğunu, bilgisayar ve teknoloji derslerinin seçmeli ve çocuk isterse girer değil, aynen bir müzik, resim gibi bir araç olarak gündeme gelmesi gerektiğinin altını vurgulamak için aldım mikrofoni.

Bir diğer konumuz var; global şirketlerin Türkiye’ye geliş sürecindeki denetim mekanizmalarını Türkçeleştirme, kavramları ve içerikleri Türkçeleştirme konusundaki gerek donanım gerek yazılım anlamında, atlamamamız gerektiğini yani bize kolunu sallayan herkesin rahatça gelip kendi diliyle bir şeyler yapması değil, bizim ortamımıza uygun çalışması gerektiğini çözüm olarak sunmuştuk. Bunu da atlamamamız gerektiğini düşünüyorum.

Benim bir sorum var: Komisyon süresi bitecektir. Ben bu tür arama toplantılarına çok katıldım ve sonra bu raporları hatırlayan bile olmuyor. Biz bunun sonucunu nasıl takip ederiz? Biz de sizi takip etsek. Ne yaptınız bu çalışma raporunu? Bu kadar fikir ürettik, Cumartesi, pazar çalıştık deyip... Bu konuda bize nasıl bir platform sunacaksınız?

BAŞKAN – Geçmiş size bir örnek olursa arkadaşlarımdan özür dileyerek söyleyeyim çünkü araştırma komisyonu alanındaki en deneyimli kişi benim. Ben 2008 yılında uyuşturucu başta olmak üzere madde bağımlılığıyla ilgili bir araştırma komisyonunun başkanlığını yaptım. Aynen böyle çalıştığımız gibi, gündüz talebe gibi, gece işte öğretim üyesi gibi, yazarken öğretim üyesi gibi çalıştığım bir komisyondum. Çok da güzel bir rapor çıktı 600 sayfa civarında, 40 sayfa çok güzel bir özet yaptık. Türkçe, İngilizce özet olan tek araştırma komisyon raporudur, renkli baskı, çok özenerek yaptığım bir işti. Sonra, tabii, Meclis Başkanlığına verdik, kurumlara gönderdik, birçok noktaya gönderdik. Araştırma komisyonlarının kaderi genellikle bir köşede unutulmaktır. Böyle çalışmalar yapılır, birçok öneriler konulur ve onların birçoğu da hayata geçmez, geçemez daha doğrusu, geçmez demeyelim de. Bu komisyon raporunu ben birçok bakanlıkla filan konuşmuştum. En son Fatma Şahin Hanım Bakan olunca dedi ki: “Hocam, sizin raporunuzu gördüm, özetinizi okudum, çok güzel rapor yapmışsınız. Bunu bir değerlendirebilir miyiz?” “Olur.” dedim. Gittim -aralık ayıydı zannediyorum- iki saate yakın, bir buçuk-iki saat arası bir brifing verdim, raporda nasıl çalıştığımızı, ne önerilerde bulunduğumuzu çok basit... O kadar basit öneriler var ki. Bir tanesi, mesela herkesin ulaşabileceği bir telefon hattı kurarsanız ortada kalan birçok vakayı, kişiyi, anneyi, çocuğu, babayı, toplumu, polisi, jandarmayı filan herkesi rahatlatan bir mekanizma. Şimdi bunun üzerine çalışıyorlar. Müsteşarını, genel müdürleri filan topladı, ben bunun takipçisiyim. Şu anda Emniyet Genel Müdürlüğünde, o ilgili birimdekiler -“TUBİM” diyoruz ona, Türkiye

Uyuşturucu ve Uyuşturucu Bağımlılığı İzleme Merkezi- başları sıkıştıkça beni ararlar, “Hocam şöyle bir sıkıntı var, bunu çözelim. Bu bakanlıkla ilgili bir sıkıntı var, böyle çözelim.” Ben onlarla ilgili gönüllü bir köprüyüm, gönüllü. İçişleri Bakanlığı, Sağlık Bakanlığı ve Aile ve Sosyal Politikalar Bakanlığı arasında bir köprü konumundayım. Eski müsteşar olmam, şu anda milletvekili olmam hasebiyle her yere telefonlar açıyorum, “Şu konuyu şöyle çözmemiz lazım, bu konuyu böyle çözmemiz lazım.” Onların âdeta -tırnak içinde söylüyorum- hamisi konumundayım. Burada şunu söylemek istemiyorum: Bu Komisyon çalışması biter, ondan sonra biz sen sağ, ben selamet. Olmaz, böyle bir şey olmaz zaten çünkü bir hukuk oluştu aramızda iki gün boyunca. Dolayısıyla bunun takibini beraberce yapmamız lazım, bunu bir misyon olarak yapmamız lazım. Siz sektörden çıksanız, ben milletvekilliğinden ayrılısam, arkadaşlarım ayrılrsa bile biz bunu bir misyon olarak takip etmek durumundayız. Takip edilmeyen hiçbir işin olmadığını gördüm ben. Takip, takip, takip ama sağlıklı bir takip, sağlıksız bir takip değil, sağlıklı bir takip mekanizması. Bunu beraber yapacağız. Biz 17 milletvekili, sonradan, sizden sonra bu işe katılan misyonerleri konumundayız. Siz zaten bu işe gönül vermiş insanlarsınız. Beraberce bunun takibini yapacağız. “Ne yaparsak kârdır.” düşüncesiyle bunu yapacağız. En kolaydan başlayıp en zora doğru gideceğiz. En zordan başladığın zaman gücün yetmez yani öğrencilerin zor sorudan başlayıp, çok enerji kaybedip daha sonra kolay sorular yapamaması gibi bir duruma düşmememiz lazım, o yüzden bu toplantıların önemi var. Bundan sonraki aşamayı hep beraber takip edeceğiz.

AYKAN ERDEMİR (Bursa) – Bilişim okuryazarlığıyla da ilgili yine 4’üncü grupta yer almayanlar için altını çizelim. Bilişim okuryazarlığının bir hak olduğu ve bilişim okuryazarlığı sağlamanın da sosyal devletin bir yükümlülüğü olduğundan bahsettik, rapora da ekleyeceğiz çünkü biliyoruz ki dezavantajlı gruplar başta olmak üzere yurttaşların İnternet’ e erişiminin bir vechesi işte altyapı ve özgür İnternet’ se diğer vechesi de elbette bu okuryazarlık. Her ikisi bir arada olmadan bir çözüm olmuyor gerçekten.

MODERATÖR TUNÇ ÇELİK – Başka ilave görüş var mı?

BAŞKAN – Ne demek başka ilave görüş var mı? Tabii ki var yani. “Sıra kimde?” diye soracaksınız, yanlış soruyorsunuz Tunç Bey.

Tamam.

TÜRKİYE DİJİTAL OYUNLAR FEDERASYONU BAŞKANI MEVLÜT DİNÇ - Değerli Komisyon Başkanım, değerli üyeler; dün katılamadığım için çok üzgünüm. Çarşamba gününe kadar detaylı öneri ve fikirlerimizi paylaşacağım ama huzurlarınızda bir iki noktaya dikkat çekmek istiyorum müsaade ederseniz.

Sanıyorum bu Komisyonun çalışma gruplarından en önemlilerinden bir tanesinin oyun, özellikle online oyunlar. Bununla ilgili Türkiye Dijital Oyunlar Federasyonu dünyada bir ilk. Devletimizin güvencesinde kurulmuş, Gençlik ve Spor Bakanlığına bağlı bir federasyon. Bu bağlamda devletimizin sektörü arasında önemli bir irtibat noktası. Aynı zamanda da bu Komisyona elimizden geldiğince çok pozitif katkılarda bulunmak istiyoruz. Bunun altını çizmek istedim. Ulusal derecelendirmeden tutun, çocukları ve aileleri bilgilendirme, bilinçlendirme noktasına kadar bir sürü önemli çalışmaya imza atacağız. Dediğim gibi, detayları çarşambaya kadar sizlerle paylaşıyor olacağız.

Teşekkür ederim.

BAŞKAN – Çok teşekkürler.

ŞİKAYETVAR.COM GENEL MÜDÜRÜ ÖMER DEVECİ – Yeni bir şey söylemek yerine bir şeye dikkat çekmek istiyorum. Şurada yaklaşık 100 sorun tespit edildi. Bu 100 sorunun hepsinin temelinde -işte reklam geliri düşük, içerik kalitesi kötü, içerik kalitesi olmadığı için talep yok, altyapı yok- bence bir teşvik yapılması gerekir. Teşvik de şöyle: Yani inek için verdiğimiz... Çok özür dileyerek, yani et ve süt vermediği için mi biz İnternet’e teşvik vermiyoruz? Bu 6 bölgeye ayrıldı, teşvik bölgelerine. Herkes bu teşvikleri çok başarılı buluyor, özellikle 6’ncı bölge, 5’inci bölge çok başarılı diye bulunuyor. Açıkçası bana göre bir 7’nci bölge açılıp, sanal bir bölge açılıp, İnternet için de böyle bir teşvik yasasının çıkarılması bu sektördeki bahsettiğimiz bütün sorunların temelindeki sorunları çözecek diye düşünüyorum. Google’a biz müdahale ederek, onu dışarıda tutarak, iterek rekabet edemeyiz. Bizim rekabet etmemiz için teşviklerin verilmesi... Para da istemiyoruz ama vergi avantajı gibi ya da dışarıya karşı bazı avantajların sağlanması birçok sorunu temelinden çözecek diye düşünülüyor.

İkinci bir konu daha var. E-devletin kendini biraz düzeltmesi gerekiyor. Yani en başında e-devlet şifresi konusunda şikâyetvar’a girdiğinizde korkunç bir şikâyet var ve kamu siteleri, inanın aradığınız hiçbir şeyi bulamıyorsunuz, hiçbir şey. Öyle gizlenmiş, öyle bir şekilde, zaten ODTÜ’nün de öyle bir raporu var, hiç kimse memnun değil kamu sitelerinden. Yani öncülük yapması gerekiyor kamu sitelerinin. Bir de bu İnternet konusunda artık ulaşım diye sorunun olmaması gerekir. Yani otobana çevirin artık, bu kanal açılsın, insanlar daha net İnternet’e erişimi sağlasınlar. Adil kota diye bir kota oluşturulmuş. Ay sonunda biz artık İnternet’e giremiyoruz. Yani İnternet şirketi olarak biz İnternet’e giremiyoruz. Üst sınırdan alıyoruz, sınırsız alıyoruz, birden fazla alıyoruz ama ne yaparsak yapalım, o kotayla karşılaşıyoruz.

Teşekkür ederim.

BAŞKAN – Siz raporlama yapıyor musunuz şikâyetvar olarak?

ŞİKAYETVAR.COM GENEL MÜDÜRÜ ÖMER DEVECİ – Evet. Her sektörün endeks dediğimiz bir raporlaması var. Yani hem firma sınırlaması hem sektör sıralaması, şikâyet endeks....

BAŞKAN – Bize bir gönderir misiniz onu?

ŞİKAYETVAR.COM GENEL MÜDÜRÜ ÖMER DEVECİ – Burada zaten, onu size sunabilirim. İsterseniz açabiliriz burada, eğer ortam müsaitse.

BAŞKAN – Yok, buraya açmayın şimdi.

ŞİKAYETVAR.COM GENEL MÜDÜRÜ ÖMER DEVECİ – Peki, tamam.

Yani Türkiye’de 600 bin tane şikâyet alıyoruz...

BAŞKAN – Kamu görevlileri de var burada, onun için burada açma şimdi.

ŞİKAYETVAR.COM GENEL MÜDÜRÜ ÖMER DEVECİ – 600 bin şikâyet alıyoruz yılda. Türkiye’nin en çok şikâyet toplayan kurumuyuz, hakem heyetleri 130 bin civarında şikâyet alıyor. Bu anlamda analiz de ediliyor şikâyetlerin hepsi.

TÜM İNTERNET DERNEĞİ TEMSİLCİSİ FÜSUN SARP NEBİL - Necdet Bey meslektaşınız aynı zamanda, doktordur kendileri.

BAŞKAN – Biliyorum, biliyorum.

ŞİKAYETVAR.COM GENEL MÜDÜRÜ ÖMER DEVECİ – Sadece bu teşvik şeyini sağlarsanız yani bu maddelerin hepsinden öte bir tek madde bile bizi çok rahatlatacaktır.

BAŞKAN – Bir de arkadaşlar, dün sabah bir bayan arkadaş bana bir kitap gösterdi, “Vereceğim.” dedi. Ben kitabı arıyorum, mavi kaplı bir rapor, hatta “Yeni bastık.” dedi. Kimdi bilmiyorum, şimdi göremiyorum salonda.

MODERATÖR TUNÇ ÇELİK – Peki, devam ediyoruz. Burada bir görüş var.

AİLEYİ KORUMA VE DESTEKLEME DERNEĞİ DERNEK YÖNETİCİSİ AYŞE BOSTANCI - Tüm katılımcıları saygıyla selamlıyorum.

Güvenli İnternet uygulamasını çok önemsiyorum ve ben hakkıyla bu hizmetin tavana yayıldığı görüşünde değilim. Şu an FATİH Projesi gibi bir uygulamanın pilot çalışması başlamış durumda. Belki çok sınırlı okulda başladı ama bu projenin tamamen uygulamaya geçilmeden önce, bu bilgi okuryazarlığı, İnternet okuryazarlığıyla ilgili asgari bilginin öncelikle ebeveynlere götürülmesi gerektiğini düşünüyorum yani okul çağına gelmiş çocukların eğer ebeveynleri o konudaki asgari bilgiye sahip değillerse o tehdit ve risklerden korunamayacaklar. Şu an BTK’nın yürütmüş olduğu bu güvenli İnternet uygulamasında bazı olumsuz bakışlar olabilir belki ama bunun farklı kanallarla, özellikle yetişkin grubun yaygın olarak kullanmış olduğu medya organları tarafından çok yoğun bir şekilde verilmesi gerektiğini düşünüyorum ki bu sadece Komisyon dışında, Millî Eğitim Bakanlığının, İçişleri Bakanlığının, birçok bakanlığın da belki ilgi alanına giriyor. Şu an Millî Eğitim Bakanlığı çok hızlı, birçok konuda değişiklikler yapıyor; 4+4+4 uygulaması var, FATİH Projesi var. İşte bütün bunların hep bir arada koordinasyonunun sağlanması nasıl olacak, çok merak ediyorum ki eğitimliler bile sürece çok koordineli yaklaşabilmiş değiller, sürecin nasıl gideceğini kestirebilmiş değiller. Belki ebeveynlerle eğitimcilerin eğitim sürecine biraz daha yoğunlaşılabiliyor diye düşünüyorum.

BAŞKAN – Teşekkür ediyoruz.

BİLGİ GÜVENLİĞİ DERNEĞİ GENEL SEKRETERİ AHMET HAMDİ ATALAY – Birkaç notum var sizlerle paylaşmak istediğim. Bir tanesi, bu e-devlet ya da devletin elektronikleştirilmesi konusunda Türkiye’nin dünyadaki yeriyle ilgili bir tespiti sizlerle paylaşmak istiyorum. Maalesef pek çok güzel çalışmalar yapılıyor olmasına rağmen son bir yıl içinde dünya sıralamasında OECD’nin yayınladığı bir rapora göre Türkiye 11 sıra geri giderek şu anda 69’uncu sıraya gerilemiş durumda, hâlbuki biz gerçekten dünyanın en büyük 17’nci ekonomisi olduğumuz iddiasındayız. Önümüzdeki yıllarda ilk 10’da olmak istediğimizi söylüyoruz ama aynı zamanda İnternet ya da devletin elektronikleştirilmesi konusunda da benzer sıralara getirmemiz gerekiyor bunu. Bunun için gerçekten bu Komisyonunun sonucunda, bu Komisyonun çalışması sonucunda çıkacak önerilerin uygulanması hâlinde buna çok önemli katkılar sunabileceğini düşünüyorum.

BAŞKAN – Teknoloji sıralaması var mı dünyada?

BİLGİ GÜVENLİĞİ DERNEĞİ GENEL SEKRETERİ AHMET HAMDİ ATALAY – Var, birkaç tane var hatta ama bunlardan en itibar görenlerinden bir tanesi OECD’nin bir raporu, çok yakın bir zamanda yayınlanmış, dört ay önce. İşte orada biz 69’uncu sıradayız şu anda ve bir sene önce 58’inci sıradaydık yani bir senede tam 11 sıra geriye gitmişiz. Bu geriye gitmek değil belki ama, diğerlerinin ne kadar bu alanda hızlı ve

yoğun faaliyet sürdürdüklerini gösteriyor. Biz her alanda geliştiğimiz gibi bu alanda da geliştireceğiz ama son yıllarda hızımızın düştüğünü düşünüyorum, zaten bu gösterge de onu söylüyor.

BAŞKAN – Ama Dünya Ekonomik Forumu’nun bir sıralaması vardı.

BİLGİ GÜVENLİĞİ DERNEĞİ GENEL SEKRETERİ AHMET HAMDİ ATALAY – Doğru, onlar da var.

BAŞKA – Daha önce 167 ülke arasında 57’nci sıradayken geçen yıl, 2011’de 182 ülke arasında bir 10 basamak daha geriye gitmişiz. Şimdi rakam tam hatırımda değil ama...

BİLGİ GÜVENLİĞİ DERNEĞİ GENEL SEKRETERİ AHMET HAMDİ ATALAY – Dünya Ekonomik Forumu bildiğim kadarıyla hep formülasyonu değiştirdi. Muhtemelen sizin baktığınız son şey de odur, ben de takip ediyorum bunu şahsen. Yani oradaki kıyas, bir önceki raporla bir sonraki rapor arasında kıyas kalktı aslında çünkü farklı birtakım kriterlere göre değerlendirmeye başladılar. Ama sonuçta her ne olursa olsun ilk 50’nin içinde değiliz maalesef bütün indekslerde bakarsanız. Hâlbuki dünyanın en büyük 17’nci ekonomisiyiz, 17’nci sıranın altındaki her sıra bizim için bu alanda...

BAŞKAN – Sizin çözüm öneriniz var mı?

BİLGİ GÜVENLİĞİ DERNEĞİ GENEL SEKRETERİ AHMET HAMDİ ATALAY – Pek çok var. Ben bu konuda yazılar da yazıyorum. Zaten bunların çoğu da burada tartışıldı, konuşuldu ama en önemlisi...

BAŞKAN – En önemlisini söyleyin.

BİLGİ GÜVENLİĞİ DERNEĞİ GENEL SEKRETERİ AHMET HAMDİ ATALAY – En önemlisini şöyle söyleyeyim: Geniş bant İnternet’in -Sayın Vekilimin de az önce söylediği gibi- bir evrensel insan hakkı olduğunu, bizim yeni anayasa çalışmaları sırasında da anayasal güvence altına alınmasını ve bu anayasal güvenceye kavuştuktan sonra da tüm düzenlemelerin buna göre yapılmasını ben öneriyorum. Bundan sonra yapacağımız her türlü yatırımda, yapacağımız her türlü düzenlemede ve organizasyonda bundan hareketle bu işleri yapıyor olmamız lazım. Zaten bunun için bizde bir evrensel hizmet fonu da var biliyorsunuz. Bu fonların daha etkin olarak bu alanda kullanılması gerektiğini aynı zamanda söylemek istiyorum. Çok basit bir öneri de belki: E-devlet hizmetleri, e-devlet kapısından sunulan hizmetlerin vatandaşın çok kolay ve ücretsiz erişebileceği hizmetler olması gerektiğini ben düşünüyorum; bu, kiosklarla olur, evlere sunulan... İlla insanların İnternet’e abone olması gerekmiyor bu hizmetlerden yararlanması için bence. Bu bir tarafıydı.

Bir diğer tarafı da belki işin başka bir cephesi. Benim bulunduğum çalışma grubu da bu konuda çalışma yaptı ama çok önemli olduğu için tekrar etmek istiyorum. Bu siber güvenlik konusu. Siber güvenlik konusu artık pek çok ülkenin ulusal güvenliğinin bir parçası hâline gelmiş vaziyette. Bizde de böyle olması gerektiğini düşünüyorum. Bu yönde birtakım farkındalıklar oluşmaya başladı, çalışmalar yürüyor ama ben bunların tehdidin büyüklüğüyle orantılı olmadığını düşünüyorum. Çok daha ciddi ve önemli çalışmalar yapmamız gerektiğini düşünüyorum. Burada da çok küçük birkaç önerim: Millî Savunma Bakanlığının ve Türk Silahlı Kuvvetlerinin...

BAŞKAN – Küçük cümlelerle rica edelim.

BİLGİ GÜVENLİĞİ DERNEĞİ GENEL SEKRETERİ AHMET HAMDİ ATALAY – Tabii, hemen bitiriyorum.

...görevleri arasına siber güvenliğin de mutlaka girmesi gerektiğini düşünüyorum. Ulusal bir siber güvenlik stratejimizin olması gerektiğini düşünüyorum, maalesef yok şu anda ve bütün bunları koordine edecek de bir ulusal siber güvenlik koordinasyon kurulunun mümkünse de Başbakanın koordinatörlüğünde oluşturulması gerektiğini düşünüyorum; aksi hâlde bazı alınan kararların uygulanmasında sıkıntılar yaşanabiliyor.

Dinlediğiniz için teşekkür ediyorum.

BAŞKAN – Geniş bant konusunu önemsiyorum ama Aykan Bey de herhâlde bir ilave yapacak. Tamam, geniş bandı yaygınlaştıralım, evrensel bir haktır diyoruz, güzel ama şu gerçek de var: İnternet’te yüzde 1 üretici, yüzde 4 taşıyıcı, yüzde 95 kullanıcı. Şimdi biz hep kullanma boyutuna ağırlık veren bir ülkeyiz yani Facebook’ta, Twitter’da... Bilmem işte sürekli her yıl yüzde 60’ın üzerinde kullanıcı sayısı artıyor filan. O sizin -sizinle söylüyorum yani- işte vermediğiniz hakkı bile vatandaş öyle veya böyle alıyor ama asıl biz kitleyi nasıl üretici hâle getireceğiz, nasıl üretken, işte nasıl oyunlar yazan, kendimize özgü, kendi dilimizin daha hâkim olduğu bir dünya oluşturacağız; ona birazcık da kafa yormamız lazım. Yoksa o hakkı yüzde yüzüne verdiğiniz zaman, onu bir üretime dönüştüremediğiniz vakit o zaman kullanıcı oluyorsunuz.

Aykan Bey, buyurun.

AYKAN ERDEMİR (Bursa) – Ben şunu eklemek istedim: Endeksleri çok yakından takip ediyoruz ve ciddiye alıyoruz. Özellikle de hani siyasetin gündelik polemiklerinin dışında biraz daha nesnel değerlendirme imkânı sağladığı için, örneğin Cumhuriyet Halk Partisi Grubu olarak bizim bir araştırma önergesi verme sebeplerimizin başında Dünya Ekonomik Forumu’nun “Network Readiness” yani kısaca “Bilişim Topluma Hazır Olma Endeksi” diye çevrilen endekste üç yıl içinde sistematik olarak gerilememizin çok önemli bir etkisi olmuştu. Yani Türkiye’nin işte 50’lerin başından 60’lı sıraların sonuna doğru olan yolculuğu şunu gösteriyor, siz çok önemli bir şeyi vurguladınız: Biz ilerliyor olabiliriz ama dünya daha hızlı ilerliyor olabilir ve bu ucu açık bir rekabet ve küresel rekabette hayatta kalmak için -artık, başarılı olmak da demiyorum- bu endekslerde yükselmek zorundayız. Sizin bahsettiğiniz endeks, Network Readiness Endeksi. Bir de İnternet özgürlükleri noktasında ne yazık ki son sıralardayız. Bu üçünün bir arada ancak çözüme kavuşturulabileceğini düşünüyoruz. Yani işte mesela, İnternet özgürlüklerinde Kuzey Kore’yle aynı ligdeyiz. Network Readiness’i mutlaka etkiliyor yani biz eğer 60’lardan eğer hedefimiz ilk 10 ekonomi olmaksızın ve Network Readiness’te de ilk 10’un içine girmek istiyorsak diğer liglerde de 120’inci, 130’uncu sıra değil de onları da 10’a doğru hep beraber itirmek zorundayız. Bu Komisyonun da çok önemli katkıları olacağına biz inanıyoruz.

BAŞKAN – Leyla Hanım, siz bir şey ilave edecektiniz.

MODERATÖR LEYLA KESER BERBER - Bu sefer moderatör sıfatımın ötesinde, Bilişim ve Teknoloji Hukuku Enstitüsünü temsilen bir şey söylemek istiyorum Sayın Atalay’ın ve Sayın Vekilimizin konuştuğu noktayla ilgili. Bilgi toplumu, e-devlet, buna ilişkin çalışmalarda ya da bu iki gün süren çalışma gruplarına bölündüğümüz yaptığımız çalışmalarda da hangi konu olursa olsun bilişim ya da İnternetle ilgili, biraz geri gitmemizin sebeplerinden birisi de sahiplik sorunu. Bu, herhâlde bütün çalışma gruplarının ortak temennisi olarak bu araştırma komisyonunun raporuna mutlaka girecek diye düşünüyorum. Bizim tek muhatap isteğimiz, kamuda bütün bu konuların tek elde birleştiği ve tek muhatabımızın olması şeklindeki temennimiz,

herhâlde herkesin hemfikir olduğu bir husus. Çünkü birkaç yılda geri gitme sebebi gerçekten sahibi kim e-devletin, bilgi toplumunun, bunlar bir karıştı o dönemde. Tek elden de koordinasyon olmadığı için e-devlet tamamın sahipsiz kaldı, bilgi toplumunu DPT yürütebildiğı kadar yürütmeye çalıştı. Dolayısıyla, KHK'lardan sonra şimdi Ulaştırma, Denizcilik ve Haberleşme Bakanlığında e-devlet, bundan sonraki süreçlerde tekrar toplanıp daha ileriye gitmek için uğraşmamız gerekecek ama sahiplik ve tek muhatap, bilişimin hangi konusu olursa olsun ya da İnternetin, bizim için önemli hususlardan birisi.

BAŞKAN – İlhan Bey...

İLHAN YERLİKAYA (Konya) – Ben de şunu söylemek istiyorum: Arkadaşlarımız Evrensel Hizmet Fon'undan bahsettiler. Bildiğim kadarıyla bu alanda yoğun olarak zaten kullanılıyor yani Evrensel Hizmet Fon'undan bilişime aktarılan belli meblağ var, o daha da belki artacaktır. Ancak şöyle bir beklenti içerisinde de olmamak lazım: Her şeyi devlet yapsın gibi bir mantık da biraz yanlış. Eğer böyle olursa buradaki arkadaşlarımızın hiçbirisinin neredeyse olmaması lazım yani özel sektör de bu işin içinde istesek de istemesek de olacak ve bu trend dünyada da böyle. Dolayısıyla, bu şekilde devleti sorumluluk altına atacak bir kesin hüküm de koymamak lazım. Tamam, önünü açsın, vesaire falan. Zaten burada konuşan arkadaşlarımızın da çoğu İnternetteki sorunlar, riskler konusuna değindi, az önce bir arkadaşımız sosyal medyada işte “Komisyonun görevi sadece riskler mi diyor?” dedi. Evet, biraz yorum yapalım, sadece risklerle ilgili konuşuyoruz çünkü iyi giden bir makine, iyi giden bir araçla ilgili bir şey söylenmez, bir yerinde sorun varsa onun üzerinde konuşulur veya daha iyi gitmesi için, daha hızlı gitmesi için, aracı geliştirmek için ne gerekiyorsa onlar yapılır. Komisyonumuzun görevi de bu. Bunu yaparken de risklerini konuşmayacağız diye bir kompleks içine de girmek lazım, sizler de girmiyorsunuz zaten. Şurada konuşan 7-8 arkadaşımız şu anda hepsi sorunlarla ilgili, risklerle ilgili konuştular ve İnternetin önünün nasıl açılmasıyla ilgili konuştular. Bunu da buradan özellikle belirtmek istiyorum.

BAŞKAN – Sanırım Füsün Hanım bizim bu ikilik üreticiliğinin önemi üzerine vurgu yapmak üzere söz istiyor.

TÜM İNTERNET DERNEĞİ TEMSİLCİSİ FÜSÜN SARP NEBİL - Aslında onu dün söyledim. Bugün Hamdi Bey'in kendisine de teşekkür ediyorum, bizi de devamlı raporlarla bilgilendiriyor, maillerle her zaman BTK Başkan Yardımcılığından beri sağ olsun. Onun söylediğı bir şeye cevap vermek istiyorum. Amerikan başkanları, sürekli olarak en büyük şirketlerin başkanlarının, CEO'larının oluşturduğu bir komisyondan fikir alıyor. Demin bahsedilen komisyonda siz de özel sektör elini atsın diyorsunuz, özellikle bu başkanların oluşturduğu bir danışma kurulunu yapmak ve stratejiyi oradan almak yararlı gözüküyor.

BAŞKAN – Teşekkür ediyoruz.

Kürşat Hocam...

ODTÜ TEMSİLCİSİ KÜRŞAT ÇAĞILTAY - Teşekkürler. Kürşat Çağıltay, Orta Doğu Teknik Üniversitesi.

Şimdi, ben bir Vizyon 2023 Raporu'na dikkatinizi çekmek istiyorum. Vizyon 2023 Raporu'ndaki en önemli noktalardan bir tanesi de hep burada konuşuyoruz ama bilgisayar okuryazarlığı ya da bilişim okuryazarlığı konusunun da bir değişime uğraması gerektiğini söyler Vizyon 2023 Raporu, der ki “İnsan

okuryazarı olan bilgisayar sistemleri geliştirmemiz gerekiyor.” yani buradaki yükü, insanların bilişim sektörlerini kullanırkenki yükü insanların üzerine koymak yerine o bilişim sistemlerinin üzerine koymamız gerekiyor. Buradan nereye gelmek istiyorum? E-devlet konusunda geçen haftalarda, az önce bahsedildi, bir rapor yayınladık biz, 33 e-devlet sitesi değerlendirildi ve bunların çoğu kolay kullanılabilir kapasitede ya da özellikte değiller, ciddi şekilde kullanılabilirlik problemi var vatandaş açısından. Hele hele engelli kişilerin, özellikle görme engellilerin kullanımı konusunda orada çok kötü bir durumdayız. Burada benim özel önerim, uluslararası standartlar organizasyonunun koyduğu kullanılabilirlik standartları var, e-devlet siteleri özellikle böyle bir nasıl bir kalite standardı varsa, ISO ve kalite standardı varsa aynı şekilde özellikle devlet sitelerinin uluslararası kullanılabilirlik standartlarına uyumlu bir şekilde kontrolden geçirilmesi. Bu konuda zaten bizim Türk Standartları Enstitüsüyle de bir çalışmamız var ama bunun bir zorunluluk hâline getirilmesi durumunda tüm vatandaşlar en azından ya da büyük bir çoğunluğu daha rahat, daha kolay bir şekilde kullanabileceklerdir.

Yine bizim kendi çalışma grubumuz açısından bir şey söyleyeyim. Burada az önce Sayın Vekilim bahsetti, devletin buraya müdahil olmasının mümkün olduğunca azaltılması. Kesinlikle ona ben de katılıyorum, özellikle İnternetin kontrol edilmesi konusunda buradaki yetkinin ya da buradaki kontrolün devlet eliyle ya da devletin hazırladığı birtakım listeler vasıtasıyla değil, bireylere uygun yine çözümlerle, uygun teknik çözümlerle gidilmesi, benim hangi siteye gireceğim ya da çocuğumun hangi siteye gireceğinin kararının merkezî bir yerden değil, bireyin, ailenin kendi hassasiyetine göre sağlanacağı birtakım çözüm yöntemlerinin geliştirilmesi gerektiğine inanıyorum.

Teşekkürler.

BİLİM TEKNOLOJİLERİ EĞİTİMCİLERİ DERNEĞİ TEMSİLCİSİ ÖZGÜR ALİ ÖZKİRİŞÇİ – Hocam, araştırma sonuçlarından bahsettiniz, aslında biz de devlet siteleri yaptığımız için soracağım. “Aradığımızı bulamıyoruz.” dediniz birçok e-devlet sitesi için. Uygulanan bir site adresi bize örnek verebilir misiniz? Biz de ona bakarak kendi sitelerimizi düzenleyelim.

ODTÜ TEMSİLCİSİ KÜRŞAT ÇAĞILTAY – Bizim yaptığımız çalışma... Sayıştayın yaklaşık dört beş sene önce yaptığı bir çalışma vardı, o çalışma bazında alınmış bir çalışmaydı. Şu anki bizim çalışma sonuçlarımızda kriterler açısından, uluslararası kullanılabilirlik kriterleri açısından nispeten kabul edilebilir seviyede olan, sadece e-devlet kapısı... Ki e-devlet kapısını geliştiren grubun da zaten hani bu konuda birtakım çalışmaları var ama diğer kamu kurumları, diğer bakanlıklar açısından baktığımızda bunların hepsinin sonuçlarının oldukça aşağı düzeylerde olduğu gözüküyor. “Türkiye’de yüzde yüz kullanılabilirlik seviyesi çok yüksek bir site vardır.” diyemiyoruz ama bunların arasında ehvenişer durumunda olan e-devlet kapısının şu anda nispeten daha iyi bir durumda olduğunu görüyoruz.

AYKAN ERDEMİR (Bursa) – Ben Kürşat Hocama bir ekleme yapmak istiyorum. Şimdi, İnternet’in güvenli kullanımı gerçekten toplumumuzun çok farklı kesimlerinin ortak kaygısı. Bu ortak kaygı kısa vadeli bir çözüm olarak işte “güvenli İnternet” dediğimiz devletin güvenliği sağladığı hissini yaratan bir çözümü getiriyor. Kendi aramızdaki tartışmalarda tabii şu ortaya çıkıyor, özellikle bizim vurguladığımız: Güvenli İnternet aslında sahte bir güvenlik hissi yaratabiliyor. Alternatif Bilişim Derneğinin de sürekli vurguladığı İnternet’in güvenli kullanımı daha önemli bir kavram aslında. Biz Bakırköy’deki temaslarımız sırasında da şunu gördük: Bazı

anne, babalar güvenli İnternet kullandıkları yanlış kanısıyla çocuklarının daha sonra hiç arzu etmedikleri sitelere ulaşabildiklerini görmüşler. İşte bu, “güvenli İnternet” kavramını yani devletin güvenliği sağladığı yanlışını yaratmasının olumsuz sonuçları. Eğer bilişim okuryazarı aileler yaratabilsek aileler İnternet’in güvenli kullanımının önemli olduğunu farkına varabilirlerse, yani kendi eylemliliklerinin, kendi özelliklerinin önemli olduğunu farkına varırlarsa çözüm buradan çıkacaktır.

Bir de yine Kürşat Hoca’nın vurguladığı çok önemli bir nokta vardı. Her bireyin ve her ailenin kendi öncelikleri ve hassasiyetleri önemli. Çünkü bugün devletimiz size güvenli bir İnternet sunabilir ama o güvenli İnternet sizin çocuğunuzu bol miktarda homofobik mesaja maruz bırakabilir, çocuğunuzu bol miktarda antisemitik mesaja maruz bırakabilir, bol miktarda ırkçı söylemlere maruz bırakabilir. Dolayısıyla bir ailenin, bir bireyin güvenli İnternet’i, bir başka bireyin ya da ailenin güvenli İnternet’i olmayabilir. Dolayısıyla farklı özel sektör ya da STK’lar tarafından sağlanmış filtre programlarının ailece tercih edilmesinin de önemi budur. Çünkü devletin hassasiyetleriyle bireyin hassasiyetleri hiç de çakışmayabilir. Yani sizin yararlı içerik olarak gördüğünüz bir içeriği devlet filtrelerken sizin çocuğunuz için son derece zararlı, işte nefret söylemini öğreten, aşıl原因an siteleri de, içeriği de filtrelemeyebiliyor. Dolayısıyla bireyin hak ve özgürlükleri çerçevesinde bakarsak sanırım daha sağlıklı sonuçlara yol açabiliriz diye düşünüyorum.

MODERATÖR TUNÇ ÇELİK – Ben şöyle bir şey soracağım Başkanım: Şimdi, bu genel olarak yorumları aldıktan sonra bu yedi konu, altı konu bazında gidelim mi, yoksa bu şekilde mi devam edelim?

BAŞKAN – Yok yani o altı konu zaten elimizde var. Yani yeni konular, yeni öneriler oluyor, bence onları kaydediyoruz, böyle daha güzel bir çalışma oluyor kanaatindeyim.

Muhterem Bey’in elinde mikrofon kaldı Tunç Bey. Yani mikrofonu kurtaralım diye konuşuralım diyorum ben.

MODERATÖR TUNÇ ÇELİK – Muhterem Bey, buyurun.

BAŞKAN – Konuşmadan bırakmayacak çünkü bari konuşuralım.

VODAFONE ANKARA HUKUK KIDEMLİ MÜDÜRÜ MUHTEREM İLHAN – Bütün bu söylediklerinize paralel olarak şu anda dünyanın da takip ettiği bir proje var biliyorsunuz Türkiye’de, FATİH Projesi. Yani bilgi toplumuna dönüşüm olsun, geniş bandın her eve girmesi, bireylerin İnternet okuryazarlığının artması konusunda FATİH Projesi bir fırsat olarak değerlendirilebilir. Ama FATİH Projesi’nin de -dün bir tespit vardı, yerinde bir tespit- millileştirme değil, yerelleştirme, teknolojinin yerelleştirilmesi, yerel bir teknolojiyle yapılacağını düşünürsek gelecek olan teknolojinin sadece sabit üzerinden, Wi-Fi üzerinden hizmet veren bir teknoloji değil, aynı zamanda günümüz teknolojisine uygun olarak 3G, hatta bundan sonraki süreçte devam edecek olan 4G uyumlu bir teknolojinin gelmesini sağlamak için bence FATİH Projesi’nde kullanılacak tüm tabletlerin hem Wi-Fi hem de 4G veya 3G’ye uyumlu olarak üretilmesini, Türkiye’de üretilmesini teknolojinin yerelleşmesi açısından veya -biraz önce söyledik- hep kullanıcısıyız, hep üreticisi havasında yokuz, üreticiyiz havasına da geçmek için önemli bir fırsat olduğunu düşünüyorum, aynı zamanda bu benim şahsi düşüncem. Bunu eğer böyle kullandığınız takdirde her eve bir terminal değil, her eve bir İnternet sokmuş olacaksınız. Bu vereceğiniz tabletlerin öğrencinin mülkiyetinde kalacağını, ailenin mülkiyetinde kalacağını düşünürseniz, sonuçta geri teslim alınmayacak diye biliyorum, her ev İnternet ve bilgisayarla tanışacak, İnternet okuryazarlığı

artacak. 2023 vizyonu kapsamında da dönüşüm toplumun tamamıyla birlikte sağlanacaktır. Ama sadece Wi-Fi üzerinden olduğu takdirde İnternet, okulda İnternet, bilgisayar tablet olacak, evde sadece bir oyun cihazı olarak kalacaktır. Yani bunun tekrar gözden geçirilmesi ve değerlendirilmesinin gerektiğini düşünüyorum.

LİNİX KULLANICILARI DERNEĞİ BAŞKANI HAKAN UYGUN – Dün çalışma grubu içerisinde konuştuk, fakat rapora, cümlelere dökemediğimiz için yetiştiremedik. Bu teknolojiye sahip olunması, Türkiye'nin teknolojiyi yerleştirip sahip olabilmesi için özgür açık kaynak copy yazılımlara yönelmesi gerektiğini ve aynı şekilde -katılıyorum- FATİH Projesi ve benzeri projelerle yerleştirilmiş teknolojilerin kullanılması gerektiğini düşünüyoruz. Bunun bir çözüm olacağını, Türkiye'nin teknolojik atılımında çok ciddi bir Know-How biriktireceğini ve atılımını sağlayacağını düşünüyoruz. Geliştirme maliyetleri açısından özellikle özgür açık yazılımların tercih edilmesinden bahsediyoruz. Android işletim sistemine bakabilirsiniz, işte bir yıl gibi kısa bir sürede dünyayı sarsabilecek bir işletim sistemi hâline gelebildi, en önemli nedeni de özgür açık yazılımları kullanılıyor olmasıydı.

Keza, Türkiye'de aslında yedi yıldır bu konuda TÜBİTAK bünyesinde yapılan çalışmalar vardı, örneğin Pardus işletim sistemi gibi. Kamunun alımlarında geliştirilmiş özgür yazılımları, yerel yazılımları tercih etmesi bu konuda Türkiye'nin dışa bağımlılığını, teknoloji kullanan değil, üreten bir ülke olmasını sağlayacaktır.

Teşekkür ederim.

ALTERNATİF BİLİŞİM DERNEĞİ TEMSİLCİSİ MELİH KIRLIDAĞ – Az önce güvenli İnternet'ten bahsedildi. Bizim grupta, 1 numaralı Grup'ta dün uzun uzun konuştuğumuz bir durum var, onu burada tekrarlayarak katkı yapmak istiyorum.

İnternet'in gerçekten kimin için güvenli olduğu bence pek açık değil ve uygulanmasının İnternet'in özgür ruhuna aykırı olduğunu düşünüyorum. “İnternet” deyince özgürlük, açıklık, şeffaflık akla geliyor. Fakat “güvenli İnternet” denen şeyin uygulanması şöyle: Servis sağlayıcılara bir liste veriliyor, fakat liste hash hâlinde veriliyor, yani servis sağlayıcı onu uyguluyor. Fakat hangi siteleri engellediğini servis sağlayıcı bile bilmiyor, listesini bilmiyor, tümüyle bir gizlilik perdesi altında yürütülen bir proje ve gerçekten oldukça rahatsız edici bu ve İnternet'in Türkiye'de yaygınlaşmasına pek katkısının olacağını zannetmiyorum. Fakat memnuniyet verici bir şey var, o da şu: Dün TTNet Temsilcisi Arkadaşımız vardı grupta, kendisi rakamlardan bahsetti. TTNet'in 6 milyon abonesi varmış, bunlardan sadece 105 bini şimdiye kadar kabul etmiş, 100 bini aile profili, 5 bini çocuk profili. Dolayısıyla rakam yüzde 2'nin altında. Bu şöyle yorumlanabilir: Yani o İnternet'in özgürlükçü yapısını insanlar içselleştirmiş, bir şekilde böyle suni yönlendirmelere bütün çabalara rağmen itibar etmiyorlar.

Bir ikincisi yine bununla ilgili olarak, aslında hiç konuşulmadı ama bizce de rahatsız edici bir şey. “DPI” (Deep Packet Inspection) dediğimiz şey dünyada birçok ülkede yaygın olarak kullanılan bir sistem. Çok fazla teknik ayrıntıya girmeden şu söylenebilir, normal olarak şu benzetme yapılabilir: Normal olarak siz postaya mektup verirsiniz, posta idaresi, postane mektubun içeriğini görmez, açmaz, bu mahremiyeti içerir, sadece üzerindeki adrese yönlendirmekle görevlidir. “DPI” denen yazılım ve onunla beraber çalışan donanım sizin attığınız e-maile beraber normal olarak sadece adrese yönlendirmesi gerekirken içeriğini de görür ya da sizin ziyaret ettiğiniz web sitelerinin içeriğini de görme imkânı verir. Bu iki sonuç doğurur. Bunlardan bir tanesi,

devletin gözetimi, denetimi, hangi insan ne yapıyor, hangi sitelere giriyor, ne tür mesajlar atıyor, kimlerle konuşuyor; birincisi bu.

İkincisi de, ticari olarak, belki bundan da rahatsız edici ağ nötrallitesi. “Network neutrality” dediğimiz ağ nötrallitesinin ortadan kalkması. Yani diyelim ki ben sürekli youtube’a giriyorum, youtube’a girince çok fazla net’i (ağı) meşgul ediyorum. Bununla ilgili olarak benim daha fazla para vermem gerek. Eğer o parayı vermezsem benim hesabım ya da bağlantım İnternet servis sağlayıcıları tarafından daha yavaşlatılacak. Bununla ilgili çeşitli uygulamalar var, fakat insanlar buna çok fazla itiraz ediyorlar, tartışmalar devam ediyor. Bizim aldığımız duyumlara göre BTK Türkiye’de böyle bir sistemi uygulamaya çalışıyor, fakat ne kadar etkin uyguladığını bilmiyoruz ve galiba daha etkin bir sistem kurulması konusunda belli ihale aşamaları var. Her şey bir karanlık perdesinin içinde, öyle olduğunu pek ayrıntılı olarak bilmiyoruz. Ben şahsen BTK’ya bir dilekçe verdim Bilgi Edinme Kanunu kapsamında, BTK’tan cevap geldi, “Bu sırdır, açıklayamayız.” Yani ben BTK’ya soruyorum, “Siz beni izliyor musuz arkadaşlar?” diye soruyorum, BTK “Bu sırdır, açıklayamayız.” diyor. Gerçekten distopya yani çok rahatsız edici bir şey.

BAŞKAN – Melih Bey, çok özür diliyorum, 11.45’te bitireceğiz. Mümkünse küçük, kısa cümleler kurarsak daha başka konuşmak isteyen arkadaşlar da konuşmak isteyebilir.

ALTERNATİF BİLİŞİM DERNEĞİ TEMSİLCİSİ MELİH KIRLIDAĞ – Bitti.

AYKAN ERDEMİR (Bursa) – Ben bir cümleyle takip etmek isterim. Bizim açımızdan İnternet’in en önemli riski Türkiye’de var olan gözetleme toplumunun daha da güçlenmesi yani sizin “distopya” dediğiniz yapının daha güçlenmesi ve bireyin mahremiyet hakkının ve kişisel verilerinin korunması hakkının yeni risklerle karşı karşıya kalması. Bu da önümüzde süreçte belki Türkiye’nin en önemli toplumsal tartışma konulardan birini oluşturacak diye düşünüyoruz. “Kimin güvenliği?” sorusu bence çok önemli bir soru.

BAŞKAN – Teşekkürler.

GÜBROTAŞ KOMİSYONU UZMANI NİHAT VURAN – Öncelikle tekrar merhabalar, herkesi saygıyla selamlıyorum.

Ben az önce de ön sıralarda bahsedilen, Komisyonun bundan sonraki yani “Komisyon raporu tamamlandığında misyonunu da tamamlamış olacak mı ve sonrasında ne olacak? konusyla ilgili bir fikrimi, kanaatimi, önerimi paylaşmak istiyorum.

Başkanımızın da bahsettiği gibi bu araştırma komisyonu ve belli bir süre içerisinde bir görev yapıyor ve sonunda bir rapor yayınlamış oluyor. Ama İnternet’in yirmi yıl önce olmayan yani Türkiye’ye girişi yirmi yılını tamamlamayan İnternet’in bugün hayatımızda kapladığı yeri ve bundan hareketle önümüzdeki yirmi yıl ya da önümüzdeki yüz yıl içerisinde ulaşabileceği boyutları düşünecek olursak aslında İnternet eşittir gelecek demek. Bu noktada Meclis bünyesinde bir araştırma komisyonunun bu şekilde oluşturulmuş olması önemli bir adım. Ama bence bu Komisyon tamamlandığında, araştırma komisyonunun raporunun temel adımlarından bir tanesi, hedeflerinden bir tanesi bunun belki bir ihtisas komisyonuna dönüştürülmesi şeklinde olabilir. Çünkü nasıl kadın erkek eşitliği konusunda nasıl çocuk hakları veya insan hakları konusunda yani Türkiye’de toplumun önemseydiği birtakım konularda bir komisyonlar oluşturuluyor ve bunlar süreci sürdürülebilir hâle getiriyorsa

İnternet gibi hayatımızda önemi giderek artacak bir konuyla ilgili de mutlaka ihtisas komisyonu yani teknik yönlerini bilmiyorum ama bu sürdürülebilirlik açısından böyle bir adımın atılmasının iyi olacağı kanaatindeyim.

Bu çerçevede, bunun, Meclisteki böyle bir adımın yanı sıra bir platform, bu konudaki görüşleri paylaşan konunun muhataplarının, paydaşlarının birleşeceği, buluşacağı bir platformun da oluşturulması gerektiği kanaatindeyim, hatta bunun için aslında şu ana kadar böyle bir şeyin belki kapsamlı bir şekilde oluşturulmaması bir gecikmedir. Nasıl kitap okuma konusunda veya trafik konusunda, buna benzer toplumsal duyarlılıklar konusunda konuyla ilgili STK'lar, üniversiteler veyahut kamudaki ilgili kurumlar bir araya gelerek birtakım platformlar oluşturuyorlar ve konunun hayatın farklı yerlerinde, sürekliliği farklı mekânlarda gündeme taşınmasını, farklı açılımlarının sağlanmasını sağlıyorlarsa, aynı şekilde İnternet konusunda ivedilikle bu yönde birtakım adımlar geliştirilmesi gerekiyor. Bu anlamda, bu oluşturulacak platformun -belki Cumhurbaşkanının himayesinde de olabilir kitap veyahut diğer birtakım konularda olduğu gibi- birtakım kamu spotları, birtakım yayınlar, İnternet gibi elimizde çok güçlü bir mecra var, aynı zamanda içinde yaşadığımız ve konu olarak da ele aldığımız hem bizim için araç hem amaç bir yerde bu imkânı, bu aracı kullanarak bu konunun bilinç yönünde yaygınlaşması için kullanılabilir diye düşünüyorum.

BAŞKAN – Teşekkür ediyorum.

Komisyonumuzun ilk günlerinden itibaren bu tartışılıyor, muhtemelen son günlerinde biraz daha yoğun bir şekilde tartışılacak.

MODERATÖR TUNÇ ÇELİK – Buyurun.

EMNİYET GENEL MÜDÜRLÜĞÜ EMNİYET MÜDÜRÜ ÖZKAN ÇELİK – Merhabalar.

Şu şekilde not aldım ben: Kamu, özel sektör ve akademik dünyayı bir araya getirerek birey, toplum ve devlet için güvenli bir siber alanı oluşturma ve bu alanı koruma odaklı ümit verici bir adım olarak görüyorum bu Komisyonun misyonunu ve bu hafta sonu yapılan faaliyeti.

“Güvenlik” kavram olarak ulaşılması hedeflenen bir ideali ifade eder.

BAŞKAN – Hem zor bir cümle kurdunuz hem de çok kısık sesle konuştunuz ve anlaşılmadı, bence mikrofona yakın bir şekilde tekrar edin lütfen cümlelerinizi, zahmet olmazsa.

EMNİYET GENEL MÜDÜRLÜĞÜ EMNİYET MÜDÜRÜ ÖZKAN ÇELİK – Şunları yazmıştım notuma: Kamu, özel sektör ile akademik dünyayı bir araya getirerek birey, toplum ve devlet için güvenli bir siber alanı oluşturma ve bu alanı koruma odaklı ümit verici bir adım olarak görüyorum Komisyonun misyonunu ve bu hafta sonu yapılan faaliyeti.

“Güvenlik” kavram olarak ulaşılması hedeflenen bir ideali ifade eder. Ancak bu ideale ulaşamadığımız ya da koruyamadığımız her an aslında bir istenmeyen ya da bir yasanın işlendiği anı temsil eder ve bu istenmeyen durumun düzeltilmesi açısından alınan gerekli tedbirler dışında, soruşturma gerekliliğini ortaya koyar bu durum. Bu noktada kolluğun kapasitesinin artırılmasına olan ihtiyaç göz ardı edilmemeli diye düşünüyorum. Dolayısıyla kamu, özel sektör ve akademik dünyanın kolluğun kendi vizyonu dışında desteklenmesi, beslenmesi ve güdülenmesi konusunda bir gayrete davet ediyorum.

BAŞKAN – Evet, teşekkür ediyorum.

Bir şey ilave etmek istiyorum. Şimdi, bu siber güvenlik filan hep konuşuyoruz ya, ben konuya size göre daha uzak birisi olarak ifade ediyorum, önce onu söyleyelim. Hep böyle “Devlet bir çatı kursun, işte kurumlar çalışsın,” falan diyoruz ya, bize yapılan sunumlarda şöyle bir basit ayrıntı var: Kurumlar çatıyı kuruyor, mesela bankalar ve özellikle bu yüksek güvenlik gerektiren kamu kurumları filan tedbirleri alıyor ama bu hacker’lar, kötü niyetliler nereden gidiyor biliyor musunuz? Kullanıcılar üzerinden, mesela bankaların müşterilerinin almadığı tedbirlerden hareket ediyor. O yüzden, Kürşat Hocamın söylediği, Aykan Bey’in, İlhan Bey’in, diğer arkadaşların, belki de bu salondaki herkesin müttefik olduğu husus bilişim okuryazarlığını ve bilinçli kullanımı, farkındalığı ve vatandaşlık bilincinin artırılması gerektiğini söylüyoruz. O yüzden, biz “siber güvenlik” derken bireysel güvenliği ondan çok fazla uzak tutmamamız lazım, sizin cümlelerinizde o da var.

Tunç Bey, konuşanlara tekrar değil de, çok özür diliyorum, konuşmayanlara...

MODERATÖR TUNÇ ÇELİK – Hanımefendi mikrofonu aldı, o konuşmamıştı.

TURKUVAZ MEDYA DİJİTAL YAYINLAR, REKLAM, SATIŞ GENEL MÜDÜRÜ NESLİHAN MESUTOĞLU – Merhabalar, ben iki görevle buradayım. Bir, Turkuvaz Medya Grubunun Dijital Yayınlar, Reklam, Satış Genel Müdürüyüm. Diğer görevim de İnternet Reklamcılık Derneği Endüstri Standartları Kurulunun Çalışma Grubu Yöneticisiyim.

BAŞKAN – Sizi yakaladık, sektörün İnternet reklamlarının çok şeyi vardı.

TURKUVAZ MEDYA DİJİTAL YAYINLAR, REKLAM, SATIŞ GENEL MÜDÜRÜ NESLİHAN MESUTOĞLU – Evet.

İki konuya değinmek istedim burada da. Özellikle İnternet’in getirdiği ekonomiye katkısı çok yüksek olacak ileriki dönemlerde. Medya açısından bakıldığında, özgün içerik çok önemli ve özgün içeriğin kopyalanmaması konusunda Fikir ve Sanat Eserleri Kanunu üzerindeki çalışmalar çok önemli, artı günümüz yayıncılığına bunun uyarlanması çok önemli. Örnek vermek istiyorum: Dizileri İnternet’in üzerine ekliyoruz sitelerimiz aracılığıyla ve bu diziler maalesef genç İnternet girişimcileri tarafından kopyalanıp kendi sitelerinde yayınlanıyor ve bunun üzerinden reklam geliri elde ediliyor. Bunu engellemek maalesef İnternet açısından mümkün değil. Çünkü hosting’ler yurt dışından alınmış oluyor ve bu hosting’leri bulamıyorsunuz. Öncelikle bizim medya komisyonu içerisinde arz ettiğimiz konulardan biri yurt içi hosting’lerin yaygınlaştırılması, bunun için teşviklerin oluşturulması, çünkü sitelerin takibi çok daha kolay olacak.

İkincisi de Fikir ve Sanat Eserleri Kanunu’nca şimdi dikkat ederseniz dört ekrandan yayın yapıyoruz artık. Mobil bilgisayarlar üzerinden, iPad’ler ve Smart TV’ler üzerinden, İnternet’e bağlanan TV’ler üzerinden artık yayınlar başladı. Dolayısıyla yayınların İnternet’te izlenirliği elli-altmış dakikalığına değil de, beş on dakikalar civarında oluyor. Fikir ve Sanat Eserleri Kanunu yayınları bölme konusunda yayıncıların hem prodüksiyon şirketlerinden hem yapımcılığını üstlenen gruplardan izin alması gerekiyor. Bu bizler için çok zor bir konu. Bunun için düzenlemede dikkat edilirse, daha doğrusu bir dizinin hem rejisöründen hem senaristinden hem müzik yapımcısından izin alma konusu hakikaten çok ciddi bir konu ve vakit kaybı, yeni FSEK’da bu dikkat edilirse çok memnun oluruz.

Diğer bir konu da reklam regülasyonu ile ilgiliydi. Endüstri standartlarında reklamcılıkla ilgili, İnternet reklamcılığıyla ilgili dünyadaki standartların ne şekilde yayınlandığını belirten bir sitenin içine girdik.

Ancak sürekli gelişen bir mecra olduğu için sürekli yurt dışını takip ediyoruz. Bu konuda yapılan anlaşmalarla ilgili de örnekleri sitenin içerisinde giriyoruz.

Benim burada söylemek istediğim iki konu var. Bir, Türkiye ekonomi açısından çok ciddi bir ülke. Geçen sene İnternet reklam geliri 721 milyon TL ve tüm reklam geliri içerisinde...

BAŞKAN – Bir önceki yıl ne kadar?

TURKUVAZ MEDYA DİJİTAL YAYINLAR, REKLAM, SATIŞ GENEL MÜDÜRÜ NESLİHAN MESUTOĞLU – Bir önceki yıl da 500 milyon civarında bir rakam, yüzde 34-yüzde 35 büyümemiz var. Tüm reklam yatırımları içerisindeki oranı ise yüzde 7,9. Şimdi, geçen Avrupa’da yapılan İnternet toplantısında, 2010’da Türkiye yüzde 35’le reklam gelirinde oran olarak 2’nci büyüyen ülkedydi. Ama reklam gelirlerimiz açısından 17’nci ülke sıralamasındayız, yani bizden popülasyonu daha düşük olan Polonya’nın da gerisindeyiz.

BAŞKAN – Peki.

TURKUVAZ MEDYA DİJİTAL YAYINLAR, REKLAM, SATIŞ GENEL MÜDÜRÜ NESLİHAN MESUTOĞLU – Burada iki konu var. Bir: Biz hakikaten bir tröstlerle savaşıyoruz, google gibi, yüzde 50’sini çünkü onlar alıyor reklam gelirinin.

İkincisi bu bilincin düzgün olarak Türkiye’de oturtulması gerekiyor. Çünkü şöyle bir örnek vermek gerekirse...

BAŞKAN – Bize yazılı bir not göndermemek için uzun konuşuyorsanız yazılı not bekliyoruz.

TURKUVAZ MEDYA DİJİTAL YAYINLAR, REKLAM, SATIŞ GENEL MÜDÜRÜ NESLİHAN MESUTOĞLU – Yazılı da not gönderirim.

Türkiye’deki reklam ekonomisinin bilincinin yükseltilmesi lazım tüm sektörlerde, çünkü harcamalar hâlen çok düşük ama ekonomi çok kuvvetli.

Diğer bir konu da Türkiye’nin İnternet açısından hem Uzak Doğu’ya hem Orta Doğu’ya açılan bir kapı olması gerekiyor. Burada Avrupa ülkelerinde traffic exchange noktaları var. Türkiye’nin de bu port’lardan biri olması lazım ve bandwidh’in genişlemesi gerekiyor. Bu konudaki yatırım çok önemli.

MODERATÖR TUNÇ ÇELİK – Ben notumu aldım.

TURKUVAZ MEDYA DİJİTAL YAYINLAR, REKLAM, SATIŞ GENEL MÜDÜRÜ NESLİHAN MESUTOĞLU – Bir şey daha ekleyebilir miyim çok özür dileyerek.

BAŞKAN – Ama çok kısa yani ben yönetmiyorum ama mecburuz çünkü zaman kısıtı var.

TURKUVAZ MEDYA DİJİTAL YAYINLAR, REKLAM, SATIŞ GENEL MÜDÜRÜ NESLİHAN MESUTOĞLU – Bilişim hukuku bir not eklemiştii. Sınırsız İnternet’ten dolayı mağduriyetin de hukuksal, uluslararası hukuksal anlamda kontrol edilmesi gerekiyor. Avrupa’da IEB’nin Avrupa bölgesinde yapılan bir çalışma var. Türkiye’de RÖK’e benzer bir çalışma, onlara da o konuyu aktarıyor olacağım.

BAŞKAN – Peki, teşekkürler.

MODERATÖR TUNÇ ÇELİK – Buyurun.

DIYANET İŞLERİ BAŞKANLIĞI BİLGİ YÖNETİMİ VE İLETİŞİM DAİRE BAŞKANI ÖMER MENEKŞE – İnternet’in özellikle sosyal ağ paylaşımlarını, genel ahlak anlayışımızı, millî ve manevi

değerlerimizi ve aile dinamiklerimizi olumsuz etkilemesine karşılık kamu kurumları ve STK iş birliğiyle bir bilinç seferberliği başlatılmasını...

MODERATÖR TUNÇ ÇELİK – Buyurun.

TÜRK PATENT ENSTİTÜSÜ ENF. DOK. VE BİLGİ İŞLEM DAİRE BAŞKANI M. KEMAL NALÇACI – Bu organizasyon için çok teşekkür ederiz Sayın Başkanım.

Başkanımızın bir konuşması vardı, madde bağımlılığı. Kamuoyunda ya da çevremde şöyle bir şey oluşmaya başladı, belki siz de algılıyorsunuz: İnternet bağımlılığı eşittir madde bağımlılığı gibi değerlendiriliyor, böyle bir kanı var. Acaba böyle bir şey var mı? Hiçbir şey gizli değil artık, wikileaks olaylarından sonra gördüğümüz gibi.

Bir de İnternet sayfaları erişimiyle ilgili, kamu sitelerinde ya da başka siteler için de olabilir, özellikle bir bilgiye üç tıkla erişemiyorsa bir kullanıcı o siteden vazgeçiyor. Onun için erişilebilirlik üç tıkm geçmemeli. Yakın gelecekte İnternet ücretsiz olacak, bedava olacak. Oturum başlamadan önceki o reklam şeyinden esinlenerek onu da söyledim. Ben buna inanıyorum, çok kısa sürede bedava olacak.

Bir de Hanımefendi reklam konusunda konuştu ama ondan daha önce ben not almıştım. Ben şunu da söylüyorum: Kamu sitelerinin de reklam alması niye düşünülmüyor? Kamu siteleri bu konuda niye böyle şey yapmıyor? Her kamu sitesi için değil, bazı siteler de olabilir.

BAŞKAN – Kamu sitelerine reklam verir mi insanlar? Yani böyle bir cazip olmayan bir site yaptığınız zaman.

TÜRK PATENT ENSTİTÜSÜ ENF. DOK. VE BİLGİ İŞLEM DAİRE BAŞKANI M. KEMAL NALÇACI – Hizmetimizi cazip yaparsak olur.

Bir de mobil devlet konusu artık gündeme geldi, o konu da çok önemli diyorum.

Teşekkür ederim.

BAŞKAN – “Madde bağımlılığı, İnternet bağımlılığı aynı şey midir?” filan dendi ama muhtemelen aynı şey değil ama şöyle bir şey var: Bütün bağımlılık türlerinde yani böyle hastalığa gidebilen bağımlılık anlamında hepsinin ortak bir noktası var, ilgisizlik. Yani aradığı ilgiyi bulamayan bir maddeye bağlanıyor, madde bağımlılığıyla ilgili. İnternet bağımlılığıyla ilgili henüz bu anlamda çok derinlemesine yapılmış çalışmalar yok ama bunun temelinde de birazcık ilgisizlik veya beraberinde paralel giden birtakım “DSM” diye psikiyatristlerin kullandığı hastalık kategorileri var. Onların bir kısmı, biri, ikisi, birkaç tanesinin birlikte bulunduğu açık ama ilgisizlik insanları bağımlılığa doğru götürüyor.

MODERATÖR TUNÇ ÇELİK – Buyurun.

İSTANBUL İNTERNET KAFECİLER ESNAF ODASI BAŞKANI METİN BALTAOĞLU – Şimdi, bu toplantı için öncelikle Komisyonumuza teşekkür ediyorum ve katılımcılara da çok çok teşekkür ediyorum.

Ortaya çıkan sonuç raporu aslında bizim açımızdan, İnternet kafecilerin penceresinden göstermiştir ki sorun İnternet kafelerde değil, toplumda bir İnternet kafe problemi, algılaması var, problemli yerler olarak görülüyor. Sorun İnternet’in doğasından kaynaklanıyor ve pek çok noktadan pek çok kuruma, kuruluşa bu soru, sorunlar riayet etmiş durumda.

Şimdi, bu sonuç raporuna işlenmesi gerektiğini düşündüğüm bir konu var ki bu da İnternet kafelerin raporun pek çok yerinde bahsi edilen problemlerde, sorunlarda çözüm noktası olarak kullanılması gerekiyor ve bunun da bu şekilde rapora işlenmesini düşünüyorum. Mesela “Bunlar neler?” dersek, birkaç tane hemen aklıma geleni sayıyorum. İnternet’in güvenli kullanımından bahsettik. Bugün aile yapımızda, Türkiye’deki ailelerde işte İnternet’teki bilgisizlik, İnternet konusundaki bilgisizlik çocukların hâliyle güvenli bir şekilde İnternet’e girmesine sebebiyet veriyor. Oysa İnternet kafeler desteklense ve bu konuda gerekli tedbirler oralarda üst seviyede alınsa -ki aslında almış durumda filtre yazılımlarıyla vesairede- ama ben daha farklı tedbirlerden bahsediyorum. Alınsa gençlerimizin ve çocuklarımızın burada hem sosyal ortamda sosyalleşerek hem de güvenli bir kullanımı sağlayacağını düşünüyorum. Bununla birlikte e-devlet sitelerinin kullanımı da buralarda vatandaşlar tarafından çok yüksek oranda gerçekleştiriliyor. Bu konularda daha farklı projeler üretilebileceğini düşünüyorum. Yakın gelecekte seçimlerin İnternet üzerinden olacağını hepimiz biliyoruz ve buralarda İnternet kafelerin kullanılacağını düşünülüyor. Dolayısıyla vatandaşın da eğitilmesi gerekiyor. Vatandaş eğitimi de gene İnternet kafelerde en üst düzeyde yapılacaktır şeklinde bir düşüncemiz var.

Bunlar için bir kısmı, diğer kısmı da -aslında Mevlüt Bey’i ilgilendiriyor, yanımda kendisi de, ben biraz daha uzun konuşacağını düşünmüştüm- dünyada bir oyun sektörü var ve bu oyun sektörünün cirosu -bildiğim kadarıyla- film sektörünün cirosunu geçmiş durumda ve dünya bir yere doğru gidiyor. Dolayısıyla Türkiye’nin de bu sektörden büyük bir payı alması gerekiyor yani bu şart, bundan kaçış yok ve bu noktada TÜDOF’a çok önemli rol düşüyor ve TÜDOF’un burada en önemli paydaşının, daha doğrusu iş ortağının İnternet kafeler olacağını düşünüyoruz çünkü TÜDOF çalışmalarını gerçekleştirmeye başladığında, bu TÜDOF’un çalışmaları hayata geçmeye başladığında dünyada örnekleri olan dünya çapında turnuvaların İnternet kafeler vasıtasıyla yapılabileceği gerçeği karşımızda duruyor çünkü bunun haricinde bilgisayarın bir arada olduğu hiçbir yer yok ülkemizde. Dolayısıyla İnternet kafelerin de bu noktada ileride en az turizm geliri kadar önemli gelirleri ülkemize katacağına, TÜDOF’la birlikte çalışmalarıyla ülkemize katacağına inanıyorum. Dolayısıyla bu raporun içerisinde İnternet kafelerin desteklenmesi ama bu destek demiyoruz ki “Para verin bize” yani biz böyle bir destek istemiyoruz. Sıkıntı şudur: 2006 senesinde Sayın Başbakanımız, bu çocuk pornosu konularından ötürü bir konuşma yaptı bir televizyonda. Dedi ki: “İnternet kafecilerin biraz izzeti nefsi varsa farklı konularda yatırımlar yapsınlar.” Muhtemelen yanlış bilgilendirildiği için böyle bir görüş orada iletmışti. Fakat bu hem toplumda halkın içinde hem de kamuda İnternet kafeler aleyhinde ciddi bir duvar oluşturdu ve bu duvar İnternet kafelerin üzerine yıkıldı. Demek istediğim şu ki: İnternet kafeler şu an eziliyor, bunun bir önce sonlandırılması için ciddi çalışmaların yapılması lazım. İnternet kafeler için üretilen projelerin de bu bağlamda desteklenmesi gerekiyor.

Peki, ben daha fazla uzatmıyorum, çok teşekkür ediyorum dinlediğiniz için.

MODERATÖR TUNÇ ÇELİK – Başka kim var hiç söz almayan?

MODERATÖR LEYLA KESER BERBER – Ben son bir cümle eklemek isterim uygun olabilirse.

MODERATÖR TUNÇ ÇELİK – Buyurun.

MODERATÖR LEYLA KESER BERBER – Erişilebilirlik, herkes için erişilebilirlik ve kişisel verilerin korunmasına ilişkin olarak iki şey söylemek istiyorum: Her iki konuya ilişkin olarak henüz Türkiye’de

özellikle kişisel verilerin korunmasına ilişkin bir kanunumuz yok ama Avrupa Birliğinin bu konuya ilişkin iki direktifi var, biri iletişim sektöründe kişisel verilerin korunması, diğeri de bizim normal kişisel verilerin korunması direktifleri. Her ikisi şu an Bilgi Teknolojileri Ve İletişim Kurumu tarafından uygulanıyor. Özellikle iletişim sektöründe veri koruması 2004 yılından beri zaten kurumun sektörünü regüle ederken kullandığı bir enstrümandı, 2004'ten beri hayatımızda. Diğer 9546 sayılı Kişisel Verilerin Korunması Direktifi ise 25 Ağustos 2011 tarihli Resmî Gazete'ye bakın Bilgi Teknolojileri ve İletişim Kurumunun kayıtlı elektronik posta hizmet sağlayıcılara ilişkin olarak çıkardığı bir yönetmelik ve tebliğ göreceksiniz. Bu tebliğde 9546 sayılı direktifi ISO, BSI bir standart hâline getirdi, orada 1012 sayılı standardı göreceksiniz. O standart doğrudan 9546 sayılı direktifin birebir teknolojik karşılığını ifade ediyor.

Bunun dışında herkes için erişilebilirliğe ilişkin W3C'nin bir yönergesi var, engelli kişilerin ve özellikle körlerin, görme engellilerin sayfalara erişimleri bakımından çıkartılmış bir standart. Aynı tebliğde kayıtlı elektronik postacılara ilişkin bu da var. BTK bütün bu iki kriteri, veri koruması ve herkes için erişilebilirliği şu an regüle ettiği diğer sektörler bakımından da düzenlemelerine koyacak.

Bunu da bilgilerinize sunarım.

MODERATÖR TUNÇ ÇELİK – Başka görüşü olan?

Buyurun.

BİLGİ GÜVENLİĞİ DERNEĞİ GENEL SEKRETERİ AHMET HAMDİ ATALAY – İnternet deyince bir güvenlik, bir de mahremiyete paralel ya da ayrılmaz ikili gibi konuşuyor, security ve privacy diye bu da mahremiyet konusunda, hani güvenliği herkes çok daha net tarif ediyor ama mahremiyet konusu biraz arada kaynıyor genelde. Mahremiyet deyince de kişisel verilerin korunması çok önem arz ediyor. Benim bildiğim kadarıyla Meclisin gündeminde yaklaşık on altı, on yedi senedir bir kanun taslağı var bununla ilgili ve maalesef, bugüne kadar kanunlaşabilmiş değil. Bu vesileyle onu tekrar gündeme getirmek istiyorum. Kişisel verilerin korunmasına ilişkin bir kanuna bu ülkenin mutlaka ihtiyacı var diyorum.

MODERATÖR TUNÇ ÇELİK – Başka kim var görüşünü söylemek isteyen?

MODERATÖR LEYLA KESER BERBER – Atalay Bey'e bir ekleme yapmak istiyorum: Biz Türkiye'nin geçen yıl imza attığı Siber Suç Sözleşmesi'nin iç hukuka uyarlanmasının ön şartı olarak öncelikle kişisel verilerin korunmasına ilişkin kanunun yasalaşmasını düşünüyoruz, öyle olduğuna inanıyoruz enstitü olarak, bu bizim akademi olarak kanaatimiz. Kişisel verilerin korunmasına ilişkin kanunun önce yasalaşması, arkasından Siber Suç Sözleşmesi'nin iç hukuka uyarlanması neden önemli? Biliyorsunuz o konvansiyon taraf olan ülkeler arasında bilgi, belge, haberleşme, yardım gibi bir işbirliğini de gerektiriyor. Bizim iç hukukumuzda sadece Anayasa 20, fıkra üçte yer alan veri korumasına ilişkin bir hakkı var bireylerin ama bu kanunla bir ayakları yere basmayacaksa bugün yarın uluslararası haberleşmeler bakımından her türlü belgeyi yurt dışına vermek gibi ya da kişisel bilgiyi yurt dışına vermek gibi bir durumla karşı karşıya kalabilir Türkiye. Dolayısıyla 2012 Hükûmet programında da yer alan kişisel verilerin korunmasına ilişkin kanunun bu yıl içerisinde yürürlüğe gireceğini en azından Hükûmet programı ilan etmiş durumda 2012 tarihli. Siber Suç Sözleşmesi de - dediğim gibi- iç hukuka eğer girecekse öncelikle 2012 Hükûmet programına göre veri korumasının, kişisel

verilerin korunmasının yasallaşması sonra da bu doğrultuda Siber Suç Sözleşmesi çerçevesinde adımlar atmamız gerekecek.

BAŞKAN – Başka söz isteyen yok.

İlhan Bey, siz bir değerlendirme yapar mısınız? Yapın anlamında söylüyorum.

İLHAN YERLİKAYA (Konya) – Bu, Başkanın bir talimatıdır o zaman.

Bu birkaç günlük toplantı içerisinde biz Komisyon olarak şunları anladık bu toplantının neticesinde özet olarak söylemek gerekirse: Birincisi, bilişim alanına daha fazla kamunun veya özel sektörün destek vermesi gerekiyor ve Türkiye'nin ekonomik ve diğer alanlarda, tarım alanında, tarımsal üretim alanında kazandığı başarıları ve ön sıralara gelmesini, bu alanda da olmasını istiyor paydaşlarımız. Bu, önemli bir sonuç diye düşünüyorum.

İkincisi -az önce bahsedildi- güvenlik ve mahremiyet meselesi. İnternet' te bu da çok önemli bir konu olarak karşımıza çıkıyor. Bu konunun üzerinde de durulması lazım.

Yine, bilişim okuryazarlığı -Başkanımız az önce söyledi- mesela siber savunma konularında özel sektörde, kamu sektöründe önemli tedbirler alınmış ama kullanıcılar tarafında bir boşluk olduğu için birtakım sıkıntılar oluyor. Bu da neticede hem bu anlamda sıkıntılar doğuruyor hem mahremiyet sıkıntılarını doğuruyor hem de İnternet'in riskleriyle ilgili sıkıntıları beraberinde getiriyor.

Bilişim okuryazarlığı kavramının da gündemimize artık girmesi gerekir, ben bu toplantıların sonucunda bunu anladım.

Bunun dışında da Komisyonun daimî olması yönünde daha önce birtakım öneriler vardı ama burada da görüyorum ki bu tür bir öneri var çünkü bilişim çağındayız. Bilişim çağında Meclisimizde böyle bir Komisyonun olmasının ve daimî olmasının yararlı olacağı kanaati var. Bunu ben de paylaşıyorum. İlk zamanlar paylaşmıyordum onu da söyleyeyim yani Komisyonun kurulduğundaki görüşüm biraz farklıydı ama şu anda geldiğim nokta itibarıyla daimî olmasının uygun olabileceği şeklinde görüşüm. Bu çalıştay -inşallah- veya fikir jimnastiği bize çok önemli katkılarda bulunacak. Buradaki sonuçlar itibarıyla, öneriler itibarıyla bunu görüyorum. Birtakım endişeleri giderdik diye düşünüyorum. Çünkü az önce bahsedildi, medyada da buna benzer şeylerin sosyal medyada bahsedildiğinden söz edildi. Gerçekten böyle bir niyetimiz yok, sektörün önünü açmak, İnternet'in Türkiye'mize nasıl faydalı olabileceğini araştırmak ve bu konuda belki öneriler sunmak, belki sektörün de talebi doğrultusunda birtakım kanun teklifleri olacaksa bunları hareketlendirmek ve hızlandırmak gibi düşüncelerimiz var. Olumlu sonuçlar çıkacak diye -inşallah- düşünüyorum.

Teşekkür ederim.

BAŞKAN – Teşekkürler.

Buyurun Sayın Erdemir.

AYKAN ERDEMİR (Bursa) - Teşekkür ederim Sayın Başkan.

Değerli katılımcılar, ben öncelikle hepinize teşekkür etmek istiyorum. Bu süreçte en azından çok önemli bir çıktı oldu, bundan emin olabilirsiniz, o da, Komisyonun 17 milletvekilinin yani Meclisteki dört parti grubunu da temsil eden milletvekillerinin bilişim konusunda gerçekten yeni bir bilinç düzeyine taşınmaları oldu çünkü bu süreçte elbette bu 17 milletvekili bu konuya önem veren, bu konu hakkında bilgili ve konuda

değişiklik yapmak isteyen milletvekilleri idi ama ben şunu memnuniyetle gördüm ki milletvekilleri için de bir yolculuk oldu. Hiçbir milletvekili başladığı noktada bitirmedi ben buna eminim ve konunun, olgunun farklı boyutlarını gördüler. Bu anlamda önümüzdeki süreç için benim buradan çıkardığım temel ders İnternet'in bilişim toplumunun ve İnternet'in yönetme değil de yönetim mantığıyla sürdürülmesi gereken bir alan olduğu. O kadar dinamik, o kadar hızla değişen ve o kadar çok paydaşlı bir alan ki eğer bir kanun koyucu ya da bürokrasi bunu sihirli bir değnekle düzeltebileceği yanılgısına, sanısına kapılırsa bu alana verebileceği en büyük zararı verir. Bu da bizi nereye getiriyor? İletişim ve müzakere kanallarının sürekli açık olduğu ve bir yönetim mantığıyla ilerleyen bir süreci kurumsallaştırmak gerek diye düşünüyorum ki önümüzdeki dönemlerde hiçbir kanun koyucu ya da bürokrat bu alanı yönetebileceği ya da bu alanı hükmedebileceği yanılgısına kapılmasın.

Teşekkür ederim.

BAŞKAN – Teşekkürler Aykan Bey.

Mehmet Bey...

MEHMET MUŞ (İstanbul) - Hayırlı günler diliyorum. Ben de buradaki tüm katılımcılara katılımlarından dolayı, bizlerle paylaştıkları kıymetli bilgilerinden dolayı teşekkür ediyorum.

Ben olayın biraz ekonomik boyutuna temas etmek istiyorum. Tabii son dönemde baktığımız zaman dünyada ortaya çıkan çok büyük firmalara, devlere, hep bilişim sektöründe çıktıklarını müşahade edebiliyoruz ve bu firmaların değerleri milyarlarca dolara tekabül ediyor. Artık ekonomik anlamda da ülkelerin gerçekten ciddi atılımlar sağlayabilmeleri için bilişim sektöründeki yatırımlarını, teşviklerini en üst düzeye çıkarmaları bir elzem gibi görünüyor. Aynı zamanda ülkenin diğer ekonomik katmanlarının gelişmesi anlamında da etkin şekilde kullanılması gerektiği ortaya çıkıyor. Kuştepe'de küçük bir esnafsınız sadece buraya hitap ediyorsunuz ama İnternet gibi bir olay işin içine girdiği zaman ulaştığınız kitle sadece İstanbul, Türkiye değil, 7 milyarlık dünya nüfusu oluyor. Böyle büyük bir mecraya direkt sizi taşıyan bir araç.

Bu anlamda az önce bu oturum başlamadan önce yazılımla alakalı Yazılım Derneği Başkanımızla da fikir alışverişinde bulunduk, bu anlamda ciddi bir boşluğun bulunduğunu ve bizim bu alanda ciddi anlamda adımlar atmamız gerektiğini konuştuk. Bununla alakalı gerekli belki kamu anlamında, idare anlamında, yasama anlamında yapılacak şeyler var ama bir o kadar da özel sektörün dikkatinin bu alana çekilmesi ve bu alana yatırımların teşvik edilmesi gerekiyor.

Ben temelde, az önce diğer katılımcıların, Başkanımızın, bize ev sahipliği yapan Değerli Hocamızın ifadeleriyle aynı paralelde düşünüyorum, bu söylediklerimin onların ifadelerine ekleme olarak alınmasını istiyorum.

Bizim büyüyen bir ülke olarak, büyüyen bir ekonomi olarak, çok ciddi bir genç nüfus olarak artık tüketici durumdan üretici duruma geçebiliyor olmamız lazım. Burada konuştuğumuz birçok ürünü, cuma günü yaptığımız ziyaretlerde karşılaştığımız tabloda tüketen bir toplum durumundayız. Mesela google'un ürünlerinden faydalıyoruz, facebook'un ürünlerinden faydalıyoruz ve işte diğer bilişim sektöründe ortaya çıkan dev firmaların sadece hizmetlerinden faydalıyoruz ama üretim noktasında geri kalmışız. Belki o açığı kapatması anlamında hepimizin üzerine çok büyük sorumluluklar düşüyor. Sizler bulduğunuz kurumlar

olarak bizler için yasama boyutundaki temsilcileriniz olarak bu işlerin altına elimizi koyarsak belki bilişim alanında Türkiye'nin şimdiye kadar kaybettiği zamanı kapatıp, artık bilişim dedikleri zaman dünyada sayılabilecek olan birkaç tane ülkeden birisi olur Türkiye. Bununla alakalı ben kataloğu incelerken üniversitenin bilgisayar mühendisliğini yani bilişim anlamında mühendis yetiştirmek için Bilgi Üniversitesi kendi eğitim fakültelerinde, mühendislik fakültelerinde ilgili birimleri açmış, belki yazılım mühendisliği anlamında biraz teşvik etmemiz gerekiyor, bunu biraz daha dillendirmemiz gerekiyor. Bu anlamda belki boşluğumuz var ama bu çıkacak olan raporda bunların hepsinin iyi şekilde irdelenip hem bizim bu sektörde faaliyet gösteren firmalarımıza eşit rekabet şartlarında diğer firmalarla rekabet edebilecek imkânları sağlamamız, hem de özel sektörün dikkatini bu alana çekmemiz gerektiğini düşünüyorum. Çok hızlı geliyor, inanılmaz hızlı geliyor ve çok ciddi ekonomik katma değer ülke namına üretebiliyor. Hammaddesi ne? Hammaddesi tamamen ülkedeki know-how. Hiçbir ithalat yapmanıza gerek yok, tamamen kurumsal bilgi düzeyi, ülkedeki oluşan bilgi birikimi.

Ben tekrar katılımlarınızdan dolayı bizlere vakit ayırdığınız için teşekkür ediyor, hepinize saygılar sunuyorum.

BAŞKAN – Değerli arkadaşlar, öncelikle katılımlarınız için, bir hafta sonunu bizimle paylaştığınız için çok teşekkür ediyorum ama bilin ki biz de sizin için çalışıyoruz. Biz yarın Komisyon bittikten sonra belki bir kısmımız yine kullanıcı olarak yine sektörün sorunlarını takip eden insanlar olacağız ama siz sektörün içinde sürekli didişen, uğraşan, bir şey üretmeye çalışan insanlar olacaksınız. O yüzden bu çalışmanın çok verimli olduğunu düşünüyorum, katılımcı milletvekili arkadaşlarıma da ayrıca teşekkür ediyorum.

Biz İstanbul'a 10 kişi geldik ama maalesef birtakım meşru mazeretleri sebebiyle bazı arkadaşlarımız ayrılmak zorunda kaldı. Dün bir Milletvekilimiz Ali Ercoşkun tam gün, hem de aktif şekilde, benden daha fazla çalışmalara katıldı, bu gruptaki çalışmalarına ben şahit oldum ama maalesef Bolu'daki program sebebiyle ayrıldı. Komisyonumuzun en renkli üyesi, en acı hadise için memleketine gitmek durumunda kaldı bir şehit cenazesi için. Bir başka milletvekili arkadaşımız, partisinin genel başkanı iline geldiği için ayrılmak durumunda kaldı ama onların gönlü de burada kaldı, onu da söyleyeyim çünkü samimi bir şekilde bu toplantıya katılmak istiyorlardı, tartışmalarda bulunmak istiyorlardı. Dolayısıyla biz - arkadaşlarım vurguladılar- 17 üye olarak parti ayırımı gözetmeksizin ülke meselesi olarak gördüğümüz bir hususta samimiyetle ve gayretle çalışıyoruz, çalışmaya devam ediyoruz. Siz sadece bir kesitini gördünüz ama emin olunuz ki Komisyonumuz Parlamentoda aynı ciddiyetle çalışıyor gelen arkadaşlarımız gördüler. Biz işini ciddiye alan bir ekibiz Bilişim ve İnternet Araştırma Komisyonu olarak. O yüzden ki bizimle beraber çalışan bütün uzman arkadaşlarımız bize iştirak ettiler, onların her birisi bir kamu kurumunda çalışıyorlar. Burada söylediğiniz şeylerin makes bulup bulmayacağını bu arkadaşlarımızın kendi kamu kurumlarında çalıştığı kurumlardaki işlevselliğe ne kadar katkı sağladığıyla ölçümleyebileceksiniz. Onun için burada çalıştığımız konuların, önerilerimizin, katkılarımızın, eleştirilerimizin burada kalmamasını umut ediyorum. Burada kalmaması adına bakınız bizim, Türkiye Büyük Millet Meclisinin kameramanı burada tam kayıt alıyor, 4 tane tutanak memuru arkadaşlarımız burada onlar ciddiyetle işlerini yapıyorlar. Gerçekten söylenen her kelimenin çok önemli olduğunun farkındayız. Değerlendirilsin değerlendirilmesin, kabul edilsin edilmesin çok değerli olduğunu düşünüyoruz çünkü fikir ortaya konuyor. Türkiye'de fikre yeterince önem verilmediğini bizler biliyoruz, hepimiz önerdiğimiz fikirleri n

hayata geçmemesiyle burukluk yaşadığımızı biliyoruz. Belki burada önerdiğiniz birtakım fikirlerin de kısa vadede hayata geçmediğini görerek biz acaba boşuna mı konuştuk hissiyatına kapılabilirsiniz ama lütfen kapılmayın. Bugün konuştuğunuz şey belki yarın hayata geçmezse öbür gün hayata geçebilir. Konuşulan şeylerin hayata geçmesi adına bizlerin de çalışması lazım, sizlerin de çalışması lazım, hep beraber çalışmamız lazım.

Burada yaptığımız çalışmayı ben -daha önce kullandığım bir ifade- bir seraya benzetiyorum. Üst yöneticinin görevi serayı oluşturmaktır, onun ısını, ortamını vesairesini filan ve ondan sora oradan ürünler elde edebilmektir. Burada Bilgi Üniversitesi bünyesinde bir sera oluşturduk ve bu ortamda beraberce iki gün aynı ortamı paylaştık. Bizler çok mutlu olduk gerçekten samimi bir şekilde ifade edeyim. Zaman ayıran arkadaşlarımızın katkıları fevkalade önemli oldu ve bu katılımcıların profiline baktığınız zaman da esasında Komisyonumuzun herhangi bir yargıyla, hele hele önyargıyla davranmadığını ortaya koyması açısından manidar olduğunu düşünüyorum. Yani hiç kimsenin düşüncesinden dolayı bu toplantıya gelmesin, katılmasın, fikirlerini beyan etmesin gibi bir düşüncemiz asla ve kâta olmadı yani biz ön yargılı gelmedik ama son yargıyla da gitmiyoruz. Onun için beraberce çalışacağız ve Bilişim ve İnternet Araştırma Komisyonu olarak -inşallah- mükemmel bir rapor yazmayı umut ediyoruz çünkü dünyada benzeri yapılmamış bir çalışmayı da yaptığımız biz değil, bize sunum yapan uluslararası kuruluş temsilcileri ifade ediyor. Onun için yaptığımız çalışmanın neticelerinin etkili olmasını umut ediyoruz, arzu ediyoruz. Burada Bilgi Üniversitesi bize gerçekten çok güzel bir ev sahipliği yaptı, Leyla Keser Hocama hassaten teşekkür ediyorum. Bilgi Üniversitesi yöneticilerine de, yönetimine de bizim teşekkür mesajımızı iletmesini istiyorum.

Tunç Çelik Bey, çok güzel bir yönetim sergiledi, zaman zaman bizim müdahalemiz oldu ama nihayetinde biz de bir zaman kısıtı içerisinde işi olabildiğince verimli hâle getirmek adına yaptık yoksa herhangi bir müdahalemiz falan da yok ama çok güzel bir çıktı oldu. Bunları şimdi biz yeni en son bugün konuşulan hususları da katarak harmanlayacağız, güzel bir çıktı hâline getireceğiz ama dediğim gibi çarşambaya kadar sizden yeni bilgileri, verileri, konuşulan hususları bekliyoruz. Melih Bey'e cumaya kadar iki gün daha opsiyon tanıdık. Siz cumaya kadar bilgiyi iletirseniz memnun oluruz dünya örneklerinin. Belki Reklam Derneği adına konuşan Turkuvaz Medya temsilcisi arkadaş da bize birtakım veriler gönderebilir ama mümkün olduğunca hızın çok önemli olduğu bir dünyada yaşıyoruz, bunu en iyi bilen sizlersiniz. Hız önemli ama hızın yanında dikkat de önemli yani hızla beraber dikkat aynı anda artmazsa kaza oluyor. O yüzden hızımızı artıracğız ama dikkatimizi de o çerçevede artıracğız, bunu yapacağız, bunu ülkemiz için yapacağız. "Bilisimveinternet @tbmm.gov.tr" bizim İnternet adresimiz. Benim şahsi mail adresim de var ama ona değil de "bilisimveinternet@tbmm.gov.tr" adresine gönderirseniz Komisyon uzmanı arkadaşlarımız alırlar o fikirleri oraya dercederler daha sonra kapsamlı bir şekilde bize raporlarlar.

Ben başından sonuna kadar destekleriniz, katkılarınız için hepinize ve değerli milletvekili arkadaşlarımıza çok teşekkür ediyorum. Hepinizi saygıyla muhabbetle selamlıyorum.

Sağ olun, var olun. (Alkışlar)

MODERATÖR LEYLA KESER BERBER – Son bir cümle söyleyebilir miyim ev sahibi olarak?

BAŞKAN – Buyurun lütfen.

MODERATÖR LEYLA KESER BERBER – Biz de Bilgi Üniversitesi Bilişim ve Teknoloji Hukuku Enstitüsü olarak öncelikle Sayın Başkanım ve değerli komisyon üyeleri milletvekillerimize çok teşekkür ediyorum. Gerçekten bizden daha çok belki emek verdiniz ve çalıştınız bütün çalışma grupları içerisinde. Bütün çalışma grupları moderatörleri ve üyelerine, daha doğrusu katılımcılara Bilgi Üniversitesindeki değerli arkadaşlarıma bu süreçte bana destek oldukları ve yardımcı oldukları için de ayrıca çok çok teşekkür ediyorum. Bizim her zaman kapımız açık, başımızın üstünde yeriniz var. Enstitü olarak da bilişim hukuku çerçevesinde neye ihtiyaç duyuyorsanız gerek salondaki hazırın yani sektör temsilcileri gerek Meclis her zaman emre amadeyiz.

Çok teşekkür ederim.

Kapanma Saati : 11.57